.....

SERVICIUL AUDIT INTERN

RAPORT DE AUDIT INTERN

TITLUL MISIUNII DE AUDIT: *„Evaluarea eficienţei sistemului de control intern la întreprinderile municipale în scopul identificării rezervelor de perfecţionare a managementului financiar (inclusiv, optimizarea gestionării cu resursele materiale şi mijloacele financiare) şi ieşirii la pragul de rentabilitate al activităţii”*

STRUCTURA AUDITATĂ: *Întreprinderea Municipală*

„Direcţia reparaţii şi construcţii drumuri Bălţi”

SUPERVIZOR: *expertul – BăleanuNatalia* _____

ŞEFUL ECHIPEI: *auditor intern - Vulpe Natalia* _____

MEMBRUL ECHIPEI: *expertul - Benderschi Vasile* _____

expertul - Bejan Raisa _____

C U P R I N S:

Denumirea	pagina
1. Introducere	3 - 5
1.1. Contextul general privind activitatea economico-financiară a ÎM DRCD Bălţi	5 - 8
2. Scopurile şi sarcinile misiunii de audit	8 - 9
2.1. Evaluarea generală a sistemului de control intern la ÎM DRCD Bălţi	9
2.1.1. Politicile contabile	9
2.1.2. Inventarierea	9 - 11
2.2. Asigurarea controlului intern (CI) în scopul administrării (gestionării) şi utilizării eficiente şi economicoase a resurselor (activelor materiale şi nemateriale) ÎM DRCD Bălţi.	11
2.2.1. Gestionarea patrimoniului municipal primit în gestiune economică de la Primăria mun. Bălţi	11 – 14
2.2.2. Gestionarea mijloacelor băneşti	14
2.2.2.1. Organizarea lucrului privind încasarea numerarului pentru serviciile acordate	14 – 16
2.2.2.2. Gestionarea operaţiunilor cu titulari de avans	16 – 17
2.2.3. Achiziţii de bunuri şi servicii	17 – 18
2.2.3.1. Achiziţii de bunuri de la persoane fizice	18 – 19
2.2.3.2. Achiziţii de servicii de la persoane fizice	19 – 20
2.2.4. Gestionarea materialelor	20 - 21
2.2.5. Gestionarea obiectelor de semafoare	21 - 22
2.2.6. Gestionarea sectorului de transport	22 - 23
2.2.7. Gestionarea anvelopelor şi acumulatoarelor	23 - 24
2.2.8. Gestionarea combustibilului	24 - 26
2.2.9. Gestionarea resurselor umane	26 – 29
2.2.10. Gestionarea creanţelor	29 - 30
2.2.11. Uzina de producere a mixturilor de beton asfaltic	30 - 32
2.2.12. Lucrări de întreţinere a cimitirelor din municipiul Bălţi	32 - 34
2.3. Asigurarea securităţii activelor materiale si informaţionale ale ÎM DRCD Bălţi	34
2.3.1. Asigurarea securităţii şi integrităţii sistemului informaţional	34 - 35
2.4. Asigurarea controlului intern (CI) al legalităţii tranzacţiilor economice ale ÎM DRCD Bălţi (*suportare cheltuieli la înlăturarea defectelor lucrărilor executate)*	35
2.5. Asigurarea controlului intern (CI) a cheltuielilor predestinate si eficiente a fondurilor bugetare, a cheltuielilor aferente altor proiecte speciale	35
2.5.1. Lucrările de reparaţii şi întreţinere a drumurilor	35
2.5.1.1. Norme utilizate la executarea lucrărilor şi prestarea serviciilor	35 - 36
2.5.1.2. Corectitudinea lucrărilor executate	36 - 38
2.5.1.3. Corespunderea operaţiunilor economice cu perioada producerii evenimentelor	38 - 39
2.6. Asigurarea controlului intern (CI) al fiabilităţii, credibilităţii şi integrităţii informaţiilor furnizate în situaţiile financiare, in alte rapoarte ale ÎM DRCD Bălţi.	39
2.6.1. Raportul financiar	39 - 40
2.6.2. Cercetarea statistică trimestrială Forma 5-CI Consumurile, cheltuielile şi investiţiile întreprinderii	40
2.7. Identificarea prezenţei/ absenţei riscurilor / dovezilor de abuz şi/sau Fraudă (asumare responsabilităţi pentru lucrările subantrepriză)	40 - 41
2.8. Controlul cu privire la îndeplinirea de către ÎM DRCD Bălţi a masurilor respective conform rezultatelor auditurilor (controalelor) anterioare	41
Concluzii	41 - 42
Anexe	

m.Bălţi

16 octombrie 2015

1. INTRODUCERE

Baza controlului: Dispoziţia Primarului nr.531 din 10.08.2015 „Cu privire la efectuarea misiunilor de audit intern”.

Persoanele responsabile de efectuarea controlului:

Şeful echipei: expertul - Benderschi Vasile

Membrii echipei: expertul - Bejan Raisa şi auditorul intern - Vulpe Natalia.

Obiectul auditului: „Evaluarea eficienţei sistemului de control intern la întreprinderile municipale în scopul identificării rezervelor de perfecţionare a managementului financiar (inclusiv, optimizarea gestionării cu resursele materiale şi mijloacele financiare) şi ieşirii la pragul de rentabilitate al activităţii”

Perioada auditată: 01.01.2014 – 30.06.2015

Termenii auditului: 10.08.2015 – 16.10.2015

Date generale despre subiectul auditului: Întreprinderea Municipală „Direcţia reparaţii şi construcţii drumuri Bălţi” în continuare ÎM DRCD Bălţi.

ÎM „Direcţia reparaţii şi construcţii drumuri Bălţi” a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat pe lîngă Ministerul Justiţiei RM la data de 23.05.2011 cu numărul de identificare şi codul fiscal 1011602002506.

Întreprinderea activează în baza Statutului întreprinderii, care a fost aprobat prin decizia Consiliului municipal Bălţi nr. 6/35 din 05.05.2011 şi înregistrat la Camera Înregistrării de Stat la data de 23.05.2011 sub numărul 1011202002506. Fondator al întreprinderii este Consiliul Municipal Bălţi.

Proprietatea municipală transmisă de către Fondator întreprinderii, aparţine ultimei cu drept de gestiune economică.

Genurile principale de activitate ale întreprinderii sunt:

- exploatarea, întreţinerea şi reparaţia drumurilor auto magistrale şi secundare;
- întreţinerea obiectelor publice de amenajare (cimitire);
- întreţinerea sistemelor de canalizare a apelor fluviale;
- organizarea circulaţiei rutiere, instalarea şi schimbarea semafoarelor pentru transport şi pietoni, aparatajului pentru dirijare, indicatoarelor rutiere şi altor mijloace tehnice de dirijare a circulaţiei rutiere;
- prinderea câinilor fără adăpost şi a animalelor bolnave;
- transportarea cadavrelor;
- prestarea serviciilor cu plată persoanelor fizice şi juridice, inclusiv şi servicii funerare;
- activităţi de pompe funebre şi servicii similare;
- producerea amestecului de beton asfaltic, ş.a.

Pentru executarea lucrărilor „Construcţii inginereşti, reconstrucţii" întreprinderea dispune de licenţa Seria A MMII nr. 037661 din 26.07.2011 valabilă pînă la 26.07.2016 şi Seria A MMII nr. 049367 din 23.07.2015 valabilă pînă la 22.07.2020.

Organul de conducere al întreprinderii este Consiliul-Director, care este un organ colegial de administrare al întreprinderii, constituit din 5 persoane, componenţa nominală a căruia a fost aprobată prin dispoziţia primarului nr.499 din 01.11.2011, desfăşurarea activităţii căruia este reglementată de Regulamentul Consiliului-Director al ÎM DRCD Bălţi, aprobat prin decizia Consiliului municipal Bălţi nr. 6/35 din 05.05.2011. Preşedinte al Consiliului-Director este numit consilierul Consiliului municipal Bălţi. Menţionăm, că în perioada auditată Consiliul-Director nu şi-a onorat pe deplin obligaţiunile sale, şi anume:

- nu a aprobat direcţiile prioritare şi planurile anuale de dezvoltare ale întreprinderii;
- nu a aprobat devizul anual de venituri şi cheltuieli, raportul financiar anual şi profitul (pierderea) perioadei de gestiune;
- nu a prezentat Fondatorului raportul cu privire la activitatea economico-financiară a întreprinderii, precum şi după caz rezultatele auditului activităţii economico-financiare;
- nu a aprobat dările de seamă trimestriale ale Administratorului referitor la rezultatele activităţii economico-fianciare a Întreprinderii;
- nu a aprobat structura organizaţional-economică, componenţa numerică a întreprinderii, fondul sau normativele de retribuire a muncii angajaţilor;
- nu a aprobat regulamentele interne ale Întreprinderii.

La fel nu a fost respectată periodicitatea convocării şedinţelor în caz de necesitate, dar nu mai rar de o dată în trimestru conform p. 12 al Regulamentului, cu întocmirea proceselor-verbale.

Organul executiv – administratorul (directorul) întreprinderii, care este desemnat şi revocat din funcţie de către Primarul municipiului Bălţi. Administratorul conduce activitatea întreprinderii şi exercită obligaţiunile sale în conformitate cu legislaţia în vigoare, statutul şi contractul individual de muncă încheiat cu Primarul municipiului Bălţi pe un termen de 5 ani.

Cadrul legal ce reglementează activitatea economico-financiară a întreprinderii este:

- Legea cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi nr.845-XII din 03.01.1992;
- Codul Civil al RM, nr.1107 din 06.06.2002;
- Codul Muncii RM nr.154 din 28.03.2003;
- Codul Fiscal al RM nr. 1163-XIII din 24.04.1997;
- Legea salarizării nr. 847-XV din 14.02.2002 cu modificările şi completările ulterioare;
- Hotărîrea Guvernului nr. 743 din 11.06.2002 cu privire la salarizarea angajaţilor din unităţile cu autonomie financiară;
- Statutul întreprinderii aprobat prin decizia Consiliului municipal Bălţi nr. 6/35 din 05.05.2011 şi înregistrat la Camera Înregistrării de Stat la data de 23.05.2011 cu numărul 1011202002506;
- Regulamentul Consiliului-Director al ÎM DRCD Bălţi, aprobat prin decizia CMB nr. 6/35 din 05.05.2011
- Regulamentul–model al întreprinderii municipale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr.387 din 06.06.1994;
- Regulamentul privind modul de posesiune, de folosinţă şi de dispoziţie asupra Patrimoniului proprietate municipală pe teritoriul municipiului Bălţi, aprobat prin decizia Consiliului Municipal Bălţi nr. 16/23 din 24.12.2012;
- Contractul privind transmiterea proprietăţii municipale în gestiune economică ÎM „Direcţia reparaţii şi construcţii drumuri Bălţi" din 01 iunie 2011;
- Coduri practice în construcţii, aprobate prin ordinele Ministrului Dezvoltării Regionale şi Construcţiilor.

Regulile generale obligatorii de ţinere a evidenţei contabile şi de raportare financiară pentru entitatea auditată sînt cele prevăzute de Legea contabilităţii, Standardele Naţionale de Contabilitate şi de politicile contabile a întreprinderii.

Desfăşurarea activităţii întreprinderii este coordonată şi monitorizată de subdiviziunile structurale din cadrul Primăriei şi anume:

1. Direcţia locativ comunală;
2. Direcţia generală financiar-economică;
3. Direcţia proprietate municipală, etc.

Structura organizatorică a ÎM DRCD Bălţi este constituită din:

- aparatul administrativ de conducere;
- contabilitatea;
- secţia de planificare şi producere;
- sectorul de întreţinere şi reparaţii drumuri;
- uzina de producere a mixturilor de beton asfaltic;
- sectorul ritual;
- sectorul de amenajarea teritoriului şi construcţii;
- sectorul circulaţiei rutiere;
- sectorul transport.

Întreprinderea nu dispune de regulamente privind activitatea fiecărui sector în parte. La fel nu dispune de politici şi proceduri scrise de control intern referitor la organizarea şi ţinerea contabilităţii, gestionarea patrimoniului, gestionarea achiziţiilor de bunuri şi servicii, gestionarea creanţelor, gestionarea mijloacelor băneşti.

În perioada auditată, anii 2014 - 6 luni 2015 conform declaraţiei conducerii tranzacţii cu persoanele afiliate nu s-au înregistrat. În această perioadă întreprinderea nu a beneficiat de credite bancare şi împrumuturi.

1.1. Contextul general privind activitatea economico-financiară a ÎM DRCD Bălţi

1.1.1. Surse de finanţare

Sursele de finanţare ale ÎM DRCD Bălţi sunt formate din:

1. Mijloacele alocate din bugetul municipal pentru întreţinerea obiectelor de amenajare aflate în gestiune la ÎM DRCD Bălţi în baza contractelor încheiate cu Primăria municipiului Bălţi.

În scopul atingerii obiectivelor şi sarcinilor propuse ÎM DRCD Bălţi efectuează analiza şi planificarea anuală a lucrărilor finanţate din bugetul municipal, reieşind din prognoza planului strategic, coordonată cu Direcţia locativ comunală şi Primarul municipiului Bălţi. Planul de finanţare anual se întocmeşte de către întreprindere în coordonare cu Direcţia locativ comunală şi Direcţia generală financiar-economică din cadrul Primăriei şi se aprobă de Primar cu încheierea ulterioară a contractului de finanţare. Datele privind îndeplinirea condiţiilor contractuale sunt redate în tabelul următor:

Nr. contract	Data	Obiectul contractului	Suma contractată, lei	Datorii din 2013, lei	Modificări*, lei	Suma conform Plan finanţare precizat, lei	Îndeplinirea lucrărilor, lei
		anul 2014					
15/03	31.12.2013	transferuri de la bugetul municipal	5 650 000	2 358 600	831 900	6 481 900	6 481 877
15/04	31.12.2013	transferuri pentru transportare cadavre	320 000		41 000	361 000	361 000
		anul 2015					
15/01	31.12.2014	transferuri de la bugetul municipal	7 450 000		-842 000	6 608 000	5 544 733

* La modificările planului de finanţare efectuate în decursul anului 2014, în baza deciziilor Consiliului Municipal Bălţi, nu s-au încheiat acorduri adiţionale pentru sumele spre majorare de 831 900 lei şi 41 000 lei.

Executarea planului de finanţare se monitorizează de către întreprindere cu prezentarea rapoartelor lunare, trimestriale şi anuale Direcţiei locativ comunale şi Direcţiei generală financiar-economice din cadrul Primăriei. Deciziile privind modificarea planului de finanţare sunt luate de către Consiliul Municipal Bălţi. Pe parcursul anului se înregistrează devieri între planul de finanţare repartizat pe luni şi sursele lunare utilizate de facto.

2. Mijloacele finanţate din fondul rutier pentru lucrările de reparaţii şi construcţii a străzilor magistrale în baza contractelor de achiziţii publice:

Contracte	Nr. contract	Data	Obiectul contractului	Suma contractată, lei	Valoarea lucrărilor îndeplinite, lei
			anul 2014		
contract de antrepriza, licitaţie publica	15/56	05.05.2014	lucrări de reparaţii şi construcţii a străzilor magistrale	4414365,00	
acord adiţional				*205400,00*	
acord adiţional				*1118907,65*	
Total anul 2014				**5738672,65**	5 738 671
			6 luni anul 2015		
contract de antrepriza, licitaţie publica	15/60	07.05.2015	lucrări de reparaţii şi construcţii a străzilor magistrale	5387311,45	1 571 203

3. Mijloacele obţinute din contracte directe de lucrări şi servicii încheiate cu persoane juridice şi fizice pentru anul 2014 constituie 5 753 512 lei şi în perioada de 6 luni anul 2015 constituie 1 165 441 lei.

Lucrările executate şi serviciile prestate sunt recepţionare de către beneficiari în baza proceselor-verbale de recepţie a lucrărilor executate şi facturilor fiscale.

Analiza în dinamică a volumelor de lucrări executate de ÎM DRCD Bălţi în perioada anilor 2012-2014 şi ponderea pe genuri de activitate desfăşurate

Sursa de finanţare a activităţilor	Denumirea activităţilor	2012		2013		2014		6 luni 2015		2013 / 2012 %	2014 / 2013 %
		Suma, lei	%	Suma, lei	%	Suma, lei	%	Suma, lei	%		
Mijloacele alocate din bugetul municipal	întreţinerea obiectelor publice de amenajare	1 066 195	7,27	1 261 977	4,73	1 319 209	7,20	966 628	11,67	118,36	104,54
	inclusiv subantrepriză					*63 773*	*4,8*				
	întreţinerea sistemelor de canalizare a apelor fluviale	326 749	2,23	416 369	1,56	474 070	2,59	388 914	4,70	127,43	113,86
	întreţinerea şi reparaţia drumurilor secundare	2 124 086	14,47	2 312 993	8,68	1 978 600	10,79	1 926 664	23,27	108,89	85,54
	inclusiv subantrepriză	*149 624*	*7,04*		*0,00*		*0,00*		*0,00*	0,00	
	organizarea circulaţiei rutiere	2 481 195	16,91	2 799 924	10,50	2 349 999	12,82	1 879 549	22,70	112,85	83,93
	prinderea cîinilor fără adăpost şi a animalelor bolnave	41 974	0,29	572 173	2,15	359 999	1,96	192 179	2,32	1363,16	62,92
	Transportarea cadavrelor	285 000	1,94	388 453	1,46	361 000	1,97	190 799	2,30	136,30	92,93
	Total finanţat din bugetul municipal	**6 325 199**	**43,1**	**7 751 889**	**29,08**	**6 842 877**	**37,32**	**5 544 733**	**66,95**	**122,56**	**88,27**

Mijloace obţinute pe contracte directe de lucrări şi servicii	prestarea serviciilor cu plată persoanelor fizice, inclusiv şi servicii funerare	1 363 670	9,29	1 461 293	5,48	1 335 907	7,29	720 812	8,70	107,16	91,42
	prestarea serviciilor cu plată persoanelor juridice, inclusiv şi servicii funerare	460 241	3,14	1 028 677	3,86	735 683	4,01	437 753	5,29	223,51	71,52
	Contracte directe cu agenţi economici	1 169 846	7,97	1 712 322	6,42	3 681 922	20,08	6 876	0,08	146,37	215,03
	inclusiv subantrepriză					*780 930*					
	Total mijloace obţinute pe contracte directe de lucrări şi servicii	**2 993 757**	**20**	**4 202 292**	**16**	**5 753 512**	**31**	**1 165 441**	**14**	**140,37**	**136,91**
Mijloacele finanţate din fondul rutier în	întreţinerea şi reparaţia drumurilor auto magistrale (Fondul rutier - licitaţie)	5 356 686	36,50	14 707 289	55,16	5 738 671	31,30	1 571 203	18,97	274,56	39,02
	Total mijloacele finanţate din fondul rutier în rezultatul licitaţiilor cîştigate	**5 356 686**	**36,50**	**14 707 289**	**55,16**	**5 738 671**	**31,30**	**1 571 203**	**18,97**	**274,56**	**39,02**
Total pe întreprindere		**14 675 642**	**100,00**	**26 661 470**	**100,00**	**18 335 061**	**100,00**	**8 281 377**	**100,00**	**181,67**	**68,77**

Menţionăm faptul, că valoarea lucrărilor executate şi serviciilor prestate (incl. TVA) în anul 2014 s-a micşorat faţă de anul 2013 cu ***8 326,4*** mii lei, sau cu 31,23%, şi anume:

- lucrările de întreţinere şi reparaţie a drumurilor auto magistrale finanţate din mijloacele finanţate din fondul rutier în rezultatul licitaţiilor cîştigate cu ***8 968,6*** mii lei sau 60,98 %;

- lucrările şi serviciile finanţate din bugetul municipal cu ***909,1*** mii lei sau 11,73%.

Mijloacele obţinute pe contracte directe de lucrări şi servicii prestate înregistrează o majorare în anul 2014 faţă de anul 2013 cu ***1 551,2*** mii lei sau 36,91%.

Tendinţa înregistrată de micşorare a veniturilor finanţate din mijloacele finanţate din fondul rutier indică la riscul înrăutăţirii situaţiei economico-financiare a întreprinderii.

Analiza rezultatelor financiare ale întreprinderii, în perioada anilor 2012- 2014, se prezintă în tabelul de mai jos:

Rezultatele financiare ale întreprinderii, în perioada anilor 2012- 2014

Indicatori	**Anii, lei**			**a. 2013 faţă de a.2012**		**a. 2014 faţă de a.2013**	
	2012	**2013**	**2014**	**Diferenţa absolută, lei**	**ponderea, %**	**Diferenţa absolută, lei**	**ponderea, %**
Venituri din vînzări	12 568 025	22 321 270	15 554 100	9 753 245	177,60	-6 767 170	69,68
Costul vînzărilor	10 909 226	17 386 425	13 755 610	6 477 199	159,37	-3 630 815	79,12
Profitul brut (pierdere globală)	1 658 799	4 934 845	1 798 490	3 276 046	297,50	-3 136 355	36,44

Alte venituri operaţionale	73 336	492 913	199 585	419 577	672,13	-293 328	40,49
Cheltuieli comerciale							
Cheltuieli generale şi administrative	1 386 040	1 833 885	1 905 020	447 845	132,31	71 135	103,88
Alte cheltuieli operaţionale	400 893	532 390	580 562	131 497	132,80	48 172	109,05
Rezultatul din activitatea operaţională	-54 798	3 061 183	-487 507	3 115 981		-3 548 690	
Rezultatul din activitatea de investiţii	164			-164			
Rezultatul din activitatea financiară	3384			-3384			
Rezultatul din activitatea economico-financiară	-51 250	3 061 483	- 487 507	3 112 733		-3 548 990	
Profit net (pierdere)	-51 250	3 061 483	-487 507	3 112 733		-3 548 990	

Sursă: Rapoartele financiare pe anii 2012, 2013 şi 2014.

Conform rapoartelor privind rezultatele financiare, în anul 2014 întreprinderea a înregistrat pierderi în sumă de 487 507 lei faţă de veniturile înregistrate în anul 2013 pînă la impozitare în sumă de 3 061 483 lei, *fapt condiţionat în primul rînd de scăderea considerabilă a volumelor de servicii prestate şi lucrări executate*.

2. Scopurile şi sarcinile misiunii de audit

2.1. Evaluarea generală a sistemului de control intern la ÎM DRCD Bălţi.

2.2. Asigurarea controlului intern (CI) în scopul administrării (gestionării) şi utilizării eficiente şi economicoase a resurselor (financiare, activele materiale şi nemateriale, resursele umane, etc.) ÎM DRCD Bălţi.

S-a verificat, dacă CI al ÎM DRCD Bălţi asigură realizarea următoarelor sarcini:

2.21. Corespunderea activităţii în domeniul gestionării cu activele întreprinderii prevederilor actelor normative.

2.22. Asigurarea eficienţei şi eficacităţii operaţiunilor cu activele ÎM.

2.23. Asigurarea fiabilităţii informaţiei şi raporturile financiare (contabile) aferente operaţiunilor cu activele ÎM DRCD Bălţi.

2.24. Prevenirea şi eliminarea riscurilor în activităţile desfăşurate, legate de operaţiunile cu activele ÎM DRCD Bălţi.

2.25. Dacă au fost elaborate, adoptate şi aplicate măsuri de control intern care asigură eficienţa gestionării resurselor ÎM DRCD Bălţi, contribuind la realizarea următoarelor obiective:

- asigurarea achiziţiilor de active cu costuri minime şi calitate maximă;
- minimizarea costurilor aferente achiziţionării, depozitării şi utilizării activelor ÎM DRCD Bălţi;
- asigurarea depozitării şi transportării activelor materiale;
- organizarea utilizării efective şi raţionale a activelor;
- prevenirea fraudei în ceea ce priveşte activele materiale şi nemateriale;
- controlul asupra calităţii activelor procurate şi utilizate;
- alte scopuri aferente utilizării eficiente a resurselor Bălţi.

2.3. Asigurarea securităţii activelor materiale si informaţionale ale ÎM DRCD Bălţi.

2.4. Asigurarea controlului intern (CI) al legalităţii tranzacţiilor economice ale ÎM DRCD Bălţi.

2.5. Asigurarea controlului intern (CI) a cheltuielilor predestinate si eficiente a fondurilor bugetare, a cheltuielilor aferente altor proiecte speciale.

2.6. Asigurarea controlului intern (CI) al fiabilităţii, credibilităţii şi integrităţii informaţiilor furnizate în situaţiile financiare, in alte rapoarte ale ÎM DRCD Bălţi.

2.7. Identificarea prezenţei/ absenţei riscurilor / dovezilor de abuz şi/sau fraudă.

2.8. Controlul cu privire la îndeplinirea de către ÎM DRCD Bălţi a masurilor respective conform rezultatelor auditurilor (controalelor) anterioare.

Descrierea faptelor constatate

*Referitor la scopurile controlului din **p. 2.1.** Evaluarea generală a sistemului de control intern la ÎM DRCD Bălţi.*

2.1.1. Politicile contabile

Pentru anul 2015 ÎM DRCD Bălţi nu dispune de politici contabile. Politica contabilă pentru anul 2014 poartă un caracter formal şi nu corespunde particularităţilor specifice activităţii desfăşurate, şi anume nu conţine:

- cine efectuează ţinerea contabilităţii;
- care Sistem de ţinere a contabilităţii se utilizează;
- metoda calculării impozitului pe venit;
- metoda de evaluare ulterioară a stocurilor la data raportării;
- contabilitatea datoriilor, a diferenţelor de curs valutar, capitalului propriu;
- descrierea contabilităţii costurilor şi cheltuielilor;
- metodologia contabilităţii patrimoniului primit în gestiune economică;
- ţinerea evidenţei contabile conform SNC contracte de construcţii;
- bază de repartizare a costurilor indirecte de producţie şi auxiliare, etc.

În realitate înregistrarea faptelor economice în conturi se efectuează în baza Planului general de conturi contabile fără respectarea principiilor şi normelor în funcţie de conţinutul economic al acestora şi fără a lua în consideraţie toate cerinţele specifice activităţii întreprinderii, pe care ar trebui să le conţină politicile contabile.

Lipsa politicilor contabile, nedescrierea principiilor de bază şi a regulilor specifice întreprinderii în politicile contabile, în conformitate cu Legea contabilităţii şi a Standardelor Naţionale de Contabilitate aduce la nerespectarea metodologiei de ţinere a contabilităţii şi respectiv la furnizarea caracteristicilor necalitative ale informaţiilor în situaţiile financiare.

Recomandări:

- a elabora politici contabile în baza cerinţelor Legii contabilităţii, Standardelor Naţionale de Contabilitate şi altor acte legislative şi normative în vigoare, ţinându-se cont de particularităţile specifice activităţii întreprinderii pentru organizarea, ţinerea corespunzătoare a contabilităţii şi întocmirea situaţiilor financiare.

2.1.2. Inventarierea

Pentru anul 2014 inventarierea a fost petrecută formal cu următoarele abateri de la prevederile Regulamentului privind inventarierea, aprobat prin Ordinul ministrului finanţelor nr.60 din 29 mai 2012, şi anume:

- cu admiterea corectărilor sau ştersăturilor;
- nu este clară data începerii şi finalizării inventarierii;

- ♦ fără întocmirea *„Registrului de verificare a rezultatelor inventarierii”* şi fără reflectarea abaterilor identificate în cadrul inventarierii, pentru întreprinderea măsurilor de înlăturare a acestora;
- ♦ de către gestionarii, la care au fost identificate lipsuri nu au fost depuse explicaţii în scris privind cauzele lipsurilor;
- ♦ fără întocmirea procesului-verbal al Comisiei de inventariere privind înregistrarea rezultatelor inventarierii, fără informarea comisiei centrale şi/sau conducătorului entităţii în vederea informării şi luării deciziilor respective.

Inventarierea creanţelor şi datoriilor pentru anul 2014 nu s-a efectuat. La fel nu s-a efectuat inventarierea combustibilului aflat în gestiunea depozitarului întreprinderii, necătînd la faptul, ca conform datelor contabilităţii din lista de inventariere la situaţia din 01.11.2014 este înregistrată cantitatea de 1 461,65 litri de benzină - 80-92 în sumă de 20 900,97 lei şi 1 596,15 litri de motorină în sumă de 21 399,96 lei, iar datele efective lipsesc.

Menţionăm asupra faptului, că întreprinderea nu este dotată cu instrumente speciale pentru inventarierea combustibilului.

Necătînd la faptul, că conform listelor de inventariere, semnate de membrii comisiei de inventariere sunt evidente diferenţele stocurilor cantitativ-valorice efective faţă de cele înregistrate în contabilitate, abaterile identificate nu sunt formalizate şi înregistrate ca lipsuri. Mai mult ca atât, după petrecerea inventarierii sunt întocmite acte de casare a bunurilor materiale care nu au fost înregistrate ca lipsuri, fără a ţine cont de limitele normelor perisabilităţii naturale, care la întreprindere lipsesc. Pentru aceasta au fost aplicate norme conform anexei nr.1 (la păstrare) şi 2 (la transportare) la Hotărîrea Comitetului de Stat al URSS pentru asigurarea tehnico-materială nr.72 din 15.06.1984, conform cărora au fost casate cu exactitate cantitatea lipsurilor de bunuri materiale în sumă de **19 459,25 lei**, din care:

- nisip de la concasarea pietrei de granit – 37,4 m³ în sumă de 7 641,60 lei;
- nisip de la concasarea pietrei de calcar – 18,9 m³ în sumă de 330,66 lei;
- piatră spartă de granit - 18,4 m³ în sumă de 6 125,79lei;
- piatră spartă de calcar - 46,0 m³ în sumă de 5 361,20lei.

În cazul inventarierii materialelor în vrac (piatră spartă de granit sau calcar de diferite fracţii, nisip de la concasarea pietrei de granit, nisip de la concasarea pietrei de calcar, etc.) la listele de inventariere nu sunt anexate şi păstrate schemele grămezilor la care să fie indicate formele lor geometrice, metoda măsurării, calculării volumului materialelor, care poate duce la neasigurarea integrităţii materialelor păstrate la depozit.

În cadrul auditului, la data de 02.09.2015 a fost efectuată inventarierea eşantionată a materialelor în vrac depozitate la uzina de producere a asfaltului cu participarea auditorilor şi experţilor. Diferenţe între datele contabilităţii şi cele de facto nu s-au stabilit, însă atenţionăm asupra necesităţii depozitării separate a materialelor din granit şi calcar de diferite fracţii.

De asemenea a fost efectuată inventarierea eşantionată a stocurilor de materiale în vrac aflate în gestiunea maistrului sectorului de reparaţii şi construcţii a drumurilor, divergenţe între datele înregistrate în contabilitate şi cele de facto nu s-au stabilit.

Petrecerea formală a inventarierii, neinventarierea tuturor elementelor patrimoniale, nereflectarea abaterilor identificate în cadrul inventarierii, neîntocmirea proceselor-verbale ale Comisiei de inventariere privind înregistrarea rezultatelor inventarierii, neinformarea comisiei centrale şi/sau conducătorului entităţii în vederea informării şi luării deciziilor respective, în lipsa normelor aprobate de perisabilitate naturală au condus la casarea neîntemeiată a bunurilor în sumă de 19 459,25 lei şi la denaturarea situaţiei reale privind stocurile.

Recomandări:

- *a asigura petrecerea conformă a inventarierii tuturor bunurilor în strictă conformitate cu prevederile Regulamentului privind inventarierea, aprobat prin Ordinul ministrului finanţelor nr.60 din 29 mai 2012, cu întocmirea documentelor corespunzătoare şi luarea deciziilor respective;*
- *a petrece inventarierea periodică, în afară de cea anuală obligatorie pentru a asigura integritatea materialelor şi cunoaşterea situaţiei reale;*
- *a aproba norme de perisabilitate naturală legate de păstrarea şi transportarea materialelor;*
- *a procura inventar de măsurare şi controlare a stocurilor materialelor în vrac şi a combustibilului.*

*Referitor la scopurile controlului din **p. 2.2.** Asigurarea controlului intern (CI) în scopul administrării (gestionării) şi utilizării eficiente şi economicoase a resurselor (activelor materiale şi nemateriale) ÎM DRCD Bălţi.*

2.2.1. Gestionarea patrimoniului municipal primit în gestiune economică de la Primăria mun. Bălţi

Pentru desfăşurarea activităţii conform scopurilor statutare ÎM DRCD Bălţi la situaţia de 30.06.2015 dispune de patrimoniu municipal primit în gestiune economică mijloace fixe cu valoarea iniţială de 182 610 462, 81 lei şi terenuri cu valoarea de 5 515 462,46 lei.

La auditarea procesului de monitorizare şi gestionare de către ÎM DRCD Bălţi a 3 terenuri, proprietate municipală primită în gestiune economică în valoare de 5 515 462,46 lei, s-a constatat că doar pentru unul din ele a fost înregistrat dreptul de gestiune economică la I.S. „Cadastru". S-a stabilit că contabilitatea acestor loturi se ţine fără indicarea numărului cadastral al fiecăruia şi fără reflectarea suprafeţelor sectoarelor de teren. Două terenuri din ele, primite în gestiune în anul 2013, sunt contabilizate la preţ unitar mediu a cîte 2 473 088,11 lei fiecare, în sumă de 4 946 176,23 lei, necătînd la faptul, că de facto conform datelor din dările de seamă pentru anul 2014, prezentate Fondatorului şi conform datelor direcţiei proprietate municipală din cadrul Primăriei, aceste loturi sunt de diferite dimensiuni şi respectiv cu diferite preţuri. Cele nominalizate sunt reflectate în tabelul următor:

Analiza şi contrapunerea datelor privind terenurile primite în gestiune de către ÎM DRCD Bălţi

Nr. d/o	Denumirea categoriei de teren	Adresa terenului şi numărului cadastral	Conform datelor direcţiei proprietate municipală din cadrul Primăriei la situaţia din 30.06.2015		Conform datelor evidenţei contabile a ÎM DRCD Bălţi la situaţia din 30.06.2015		Conform datelor din dările de seamă pentru anul 2014, prezentate Fondatorului de către ÎM DRCD		Decizia Consiliului Municipal	Act de primire - predare	Obiecţii privind confirmarea înregistrării la I.S. „Cadastru"
			Suprafaţa sectorului de teren, ha	Preţul normativ al terenului (lei)	Suprafaţa sectorului de teren, ha	Preţul normativ al terenului (lei)	Suprafaţa sectorului de teren, ha	Preţul normativ al terenului (lei)			
1.	Teren agricol (amenajarea cimitirului)	şoseaua Făleşti	13,2848	569 286,23	__	569 286,23	primit în anul 2015		nr. 1/36 din 26.02.2015	17.03. 2015	Nu este
2.	Terenurile construcţiilor tehnice	str. Decebal, 126 0300203320	2,4539	3169867,29	__	2 473 088,11	2,4539	3169867,29	nr. 3/38 din 25.04.2013	30.05. 2013	Nu este din motivul ne corespunderii suprafeţei **(2,4468 ha)**
3.	Terenurile construcţiilor tehnice	str. Şt. cel Mare, 191 0300321064	1,3751	1 776 308,94	__	2 473 088,11	1,3751	1776308,94	nr. 6/50 din 27.06.2013	22.07. 2013	Este confirmată la 12.08. 2015
	Total		**17,1138**	**5 515 462,46**		**5 515 462,46**	**3,8290**	**4 946 176,23**			

Referitor la gestionarea şi monitorizarea bunurilor imobile (clădirile şi construcţiile) primite în gestiune economică de către ÎM DRCD Bălţi în sumă de 3 018 978,93 lei, s-a constatat că de către întreprindere nu a fost înregistrat dreptul de gestiune asupra acestora la I.S. „Cadastru". În contabilitate sunt înregistrate doar 7 unităţi de construcţii, însă datele privind numărul cadastral şi suprafeţele acestor construcţii nu sunt înregistrate. Conform dărilor de seamă anuale pentru anul 2014, prezentate la Primărie, (anexa nr.1 privind valoarea şi situaţia clădirilor), se enumeră 11 unităţi de construcţii, dar suprafeţele acestora diferă de datele Î.S. Cadastru pe aceste obiecte, prezentat de direcţia proprietate municipală din cadrul Primăriei. De exemplu, bunul imobil Clădirea de producere din str. Ştefan cel Mare 191 nu se regăseşte în Registrul bunurilor imobile prezentat de Direcţia proprietate municipală din cadrul Primăriei şi nici în contabilitatea întreprinderii, dar este reflectat numai în dările de seamă prezentate anual Fondatorului cu suprafaţa de 152, 45 m² la valoarea iniţială de 0 lei. În tabelul de mai jos sunt reflectate devierile stabilite:

Analiza şi contrapunerea datelor privind bunurile imobile primite în gestiune de către ÎM DRCD Bălţi								
Nr. d/o	Denumirea bunurilor imobile (clădiri din coteleţ)	Adresa amplasării	Conform datelor din Registrul bunurilor imobile prezentate de direcţia proprietate municipală din cadrul Primăriei		Conform datelor evidenţei contabile a ÎM DRCD Bălţi la situaţia din 30.06.2015		Conform datelor din dările de seamă pentru anul 2014, prezentate Fondatorului de către ÎM DRCD Bălţi	
			Suprafaţa, m²	Valoarea iniţială (lei)	Suprafaţa, m²	Valoarea iniţială (lei)	Suprafaţa, m²	Valoarea iniţială (lei)
1	Clădirea administrativă	str. Decebal 126	383,30	264 014,56	—	264 014,56	383,30	264 014,56
2	Profilactoriu V	str. Decebal 126	840,80	798 477,86	—	798 477,86	840,80	798 477,86
	Profilactoriu G	str. Decebal 126	996,50	846 734,30	—	846 734,30	996,50	846 734,30
4	Profilactoriu Z	str. Decebal 126	**652,30**	519 723,95	—	519 723,95	618,10	519 723,95
5	Profilactoriu E	str. Decebal 126	1091,00	559 210,26	—	559 210,26	1091,00	559 210,26
6	Profilactoriu H	str. Decebal 126	211,70	0	—	—	211,70	0
7	Проходная	str. Decebal 126	5,40	0	—	—	5,40	0
8	Clădirea de producere (01)	str. Ştefan cel Mare, 191	—	—	—	—	**152,45**	0
9	Oficiu (02)	str. Ştefan cel Mare, 191	29,40	0	—	—	29,40	0
10	Clădire (03)	str. Ştefan cel Mare, 191	29,40	0	—	0	**34,40**	0
11	Magazin de servicii rituale	Str. M. Viteazul, 42-44	74,30	30 818,00	—	30 818,00	74,30	30 818,00
	Total		**4314,10**	**3 018 978,93**	**0,00**	**3 018 978,93**	**4437,35**	**3 018 978,93**

De către întreprindere nu se respectă prevederile p.5.4. al Contractului privind transmiterea proprietăţii municipale în gestiune economică ÎM „Direcţia reparaţii şi construcţii drumuri Bălţi" din 01 iunie 2011. Pînă în prezent nu au fost efectuate pe deplin înregistrările corespunzătoare în registrul bunurilor imobile a proprietăţii municipale primite în gestiune.

La prezentarea dărilor de seamă anuale Fondatorului privind disponibilul şi rulajul bunurilor proprietăţii municipale în baza rezultatelor inventarierilor întocmite conform anexei la Dispoziţia Primarului nr. 729 din 29.10.2014 „privind petrecerea inventarierii anuale a proprietăţii municipale pentru anul 2014 de către instituţiile bugetare şi publice, întreprinderile municipale", acestea nu sunt contrasemnate de către persoanele responsabile ale Direcţiei Proprietate Municipală şi Contabilitatea Primăriei pentru confirmarea recepţionării acestora.

Conform informaţiilor din dările de seamă privind rezultatele inventarierii prezentate pentru anul 2014 nu a fost adus la cunoştinţă Fondatorului despre situaţia privind aplicarea sechestrului asupra 23 de unităţi de mijloace de transport.

Informaţia privind aplicarea sechestrului asupra 23 de unităţi de mijloace de transport este confirmată prin încheierile executorului judecătoresc Bălţi Nicolae Guţan, care asigură examinarea procedurii de executare nr. 163-158/12 din 10.08.2012 şi 163-181r/15 din 10.04.2014. ÎM DRCD Bălţi a emis cerere privind contestarea actelor executorului judecătoresc nr. 401 din 03.08.2015. Cele nominalizate denotă lipsa de convingere a situaţiei reale privind starea şi disponibilul bunurilor.

Contractul privind transmiterea proprietăţii municipale în gestiune economică nu conţine prevederi referitor la înregistrarea şi înmatricularea dreptului de proprietate asupra mijloacelor de transport şi agregatelor. Certificatele de înmatriculare ale mijloacelor de transport primite în gestiune sunt înregistrate în Registrul de stat al transporturilor după proprietarul ÎM Gospodăria Specializată Auto şi după ÎM DS ARC-2, care la moment nu activează.

Operaţiunile legate de primirea-transmiterea, disponibilul şi rulajul bunurilor proprietăţii municipale, casarea şi vînzarea MF se efectuează în baza deciziilor Consiliului Municipal Bălţi. De menţionat, că formularele - procesele verbale de casare a MF nu corespund cerinţelor stabilite prin HG nr.500 din 12.05.1998 despre aprobarea Regulamentului privind casarea bunurilor uzate, raportate la mijloacele fixe. Unele procese verbale de casare a mijloacelor fixe (Formularele existente – utilizate de ÎM DRCD Bălți pentru casarea mijloacelor fixe) nu sunt păstrate în original, dar sunt în copii, nu este indicat numărul corect al ordinului de casare. După casarea mijloacelor fixe nu în toate cazurile este îndeplinit şi prezentat Fondatorului – Consiliul Municipal Bălți raportul privind rezultatele şi setul de documente pentru efectuarea modificărilor în evidenţa contabilă a Primăriei, precum şi în registrul proprietăţii municipale (de ex. la decizia nr. 7/29 din 23.10.2014).

Disponibilul şi rulajul mijloacelor fixe nu se confirmă lunar de persoanele responsabile de gestionarea acestora.

Din motivul lipsei metodologiei şi a reglementărilor clare a operaţiunilor legate de procurarea, transmiterea şi primirea mijloacelor fixe în gestiune economică, în valoarea mijloacelor fixe procurate de ÎM DRCD Bălţi a fost inclusă TVA în sumă de 107 933 lei în anul 2014 şi 186 937 lei în 6 luni anul 2015.

Actele de verificare cu Primăria mun. Balţi şi dările de seamă se întocmesc în baza datelor înregistrate în contabilitate la contul 122 „Terenuri” şi 123 „Mijloace fixe” care corespund, pe cînd datele înregistrate la contul 426/427 „Alte datorii pe termen lung calculate” / „Datorii pe termen lung privind bunurile primite în gestiune economică” nu reflectă situaţia reală privind datoriile faţă de Fondator.

Neasigurarea pe deplin a înregistrării în Registrul bunurilor imobile a proprietăţii municipale primite în gestiune, neînregistrarea corespunzătoare după proprietar a mijloacelor de transport, neinformarea Fondatorului despre situaţiile de aplicare a sechestrului asupra proprietăţii municipale, lipsa înregistrării în contabilitate a bunului imobil Clădirea de producere din str. Ştefan cel Mare 191 cu suprafaţa de 152, 45 m² la valoarea iniţială de 0 lei, precum şi lipsa metodologiei unice a operaţiunilor legate de patrimoniul primit în gestiune economică pot duce la afectarea integrităţii acestora.

Recomandări:

Pentru întreprindere:

- *a efectua procurarea mijloacelor fixe în baza deciziilor Consiliului Municipal Bălţi conform prevederilor Regulamentului privind modul de posesiune, de folosinţă şi de dispoziţie asupra*

Patrimoniului proprietate municipală pe teritoriul municipiului Bălţi, aprobat prin decizia Consiliului Municipal Bălţi nr. 16/23 din 24.12.2012;

- *a asigura înregistrarea corespunzătoare în contabilitate a tuturor bunurilor primite în gestiune economică, inclusiv clădirea de producere din str. Ştefan cel Mare 191 cu suprafaţa de 152, 45 m². la valoarea iniţială de 0 lei;*
- *a asigura înregistrarea în Registrul bunurilor imobile a proprietăţii municipale primite în gestiune în corespundere cu prevederile p.5.4. al contractului privind transmiterea proprietăţii municipale în gestiune economică;*
- *a întocmi formularele - proceselor verbale de casare a MF în corespundere cu cerinţele stabilite prin HG nr.500 din 12.05.1998 despre aprobarea Regulamentului privind casarea bunurilor uzate, raportate la mijloacele fixe;*
- *a asigura păstrarea la întreprindere a proceselor-verbale de casare a mijloacelor fixe şi a altor documente în original (concluzia de expertiză, adresările faţă de Fondator, ş.a.);*
- *a asigura executarea integrală a deciziilor Consiliului Municipal Bălţi;*
- *a informa Fondatorul - Primăria m. Bălţi despre situaţia reală a proprietăţii municipale aflate în gestiune economică;*
- *a întreprinde măsurile de rigoare pentru anularea încheierii executorului judecătoresc de aplicare a sechestrului asupra proprietăţii municipale, cu informarea ulterioară a Fondatorului despre rezultate;*
- *a asigura prezentarea lunară de către persoanele responsabile a dărilor de seamă privind disponibilul şi rulajul mijloacelor fixe aflate în gestiune.*

Pentru Fondator:

- *a asigura înregistrările şi modificările parvenite privind proprietatea municipală în Registrul bunurilor imobile;*
- *a stabili responsabilităţi contractuale privind înregistrarea corespunzătoare a mijloacelor de transport în scopul asigurării securităţii şi integrităţii acestora;*
- *a asigura înmatricularea conformă a dreptului de proprietar asupra mijloacelor de transport transmise în gestiune;*
- *a asigura contrasemnarea şi confirmarea recepţionării dărilor de seamă de către persoanele responsabile ale Direcţiei Proprietate Municipală şi Contabilitatea Primăriei.*

2.2.2. Gestionarea mijloacelor băneşti

2.2.2.1.Organizarea lucrului privind încasarea numerarului pentru serviciile acordate

Pentru perioada auditată întreprinderea nu dispune de ordin privind organizarea şi desemnarea persoanelor responsabile pentru operaţiunile cu numerarul şi utilizarea maşinilor de casă şi control, dar pe parcursul auditării a fost emis ordinul nr.79 din 06.09.2015 „cu privire la desemnarea persoanelor responsabile de lucru cu maşinile de casă şi control”.

S-a constatat, că pentru operaţiunile în numerar la acordarea serviciilor de parcare temporară a fost emis ordinul nr. 14 din 08.02.2013, prin care a fost desemnată persoana responsabilă de integritatea maşinii de casă şi control, mecanicul şef al întreprinderii, care este incompatibilă responsabilitatea pentru maşina de casă şi control cu specificul activităţii acestei persoane, adică ordinul poartă un caracter formal.

Pentru perioada concediilor casierilor nu sunt emise ordine, contracte de răspundere materială şi acte, privind transmiterea casei şi privind responsabilităţile pentru operaţiunile de casă, în perioada concediilor.

Personalul întreprinderii, care utilizează maşini de casă şi control şi care efectuează operaţiuni de casă nu cunosc prevederile Regulamentului cu privire la aplicarea maşinilor de casă şi control pentru efectuarea decontărilor în numerar, aprobat prin HG nr. 447 din 28.04.1998 cu privire la aplicarea maşinilor de casă şi control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar şi Normele pentru efectuarea operaţiunilor de casă în economia naţională a Republicii Moldova, aprobate prin HG nr. 764 din 25.11.1992 privind aprobarea Normelor pentru efectuarea operaţiunilor de casă în economia naţională a Republicii Moldova.

La ÎM DRCD Bălţi sunt înregistrate şi exploatate 4 maşini de casă şi control:

- 1 maşină de casă şi control se află-utilizează în casieria principală a întreprinderii;
- 2 maşini de casă şi control se află-utilizează la magazinele de acordare a serviciilor rituale;
- 1 maşină de casă şi control se află-utilizează pentru serviciile de parcare temporară a mijloacelor de transport pe teritoriul întreprinderii.

Sumele încasate se păstrează la persoanele care utilizează maşini de casă şi control, nu este organizată predarea zilnică a numerarului încasat în casieria principală a întreprinderii pentru predarea ulterioară a banilor la instituţia financiară. Pe toată perioada auditată s-a înregistrat încălcarea prevederilor p.8 din Normele pentru efectuarea operaţiunilor de casă în economia naţională a Republicii Moldova, aprobate prin HG RM din 25 noiembrie 1992 nr.764, privind termenul de păstrare a numerarului în casieria întreprinderii de cel mult 3 zile lucrătoare, fără predare la instituţia bancară. Atenţionăm asupra faptului, că locurile de păstrare a numerarului la întreprindere nu sunt dotate cu sistem de semnalizare.

Contabilitatea întreprinderii nu îndeplineşte funcţiile de control asupra lucrului cu maşinile de casă şi control, inclusiv controlul privind respectarea normelor pentru efectuarea operaţiunilor de casă, în registrele maşinilor de casă şi control lipseşte semnătura zilnică a contabilului. În fişa de post a contabilului, care efectuează operaţiunile de casă nu sunt stipulate prevederi privind obligaţiuni legate de acestea. La ÎM DRCD Bălţi nu se efectuează revizii inopinate ale casei şi nici nu este emis ordin al conducătorului cu desemnarea comisiei pentru efectuarea reviziei casei cu întocmirea unui act în conformitate cu p. 37 al Hotărîrii nr. 764 din 25.11.1992, care prevede că *„La fiecare întreprindere se efectuează revizii inopinate ale casei în termenele stabilite de conducătorii întreprinderii, dar nu mai rar decît o dată în trimestru, numărînd toţi banii şi alte valori aflate în casierie. Pentru efectuarea reviziei casei prin ordinul conducătorului de întreprindere se desemnează o comisie, care întocmeşte un act. În cazul cînd revizia a descoperit în casă lipsă de bani sau excedente de casă, în act se arată suma de excedent sau lipsa de bani şi circumstanţele apariţiei acestora. Formularul actului de inventariere a numerarului este indicat în anexa nr. 3.”*

Necătînd la iregularităţile enumerate, în cadrul inventarierii inopinate organizate în cadrul auditării cu participarea auditorilor, lipsuri nu s-au stabilit.

Lipsa controlului periodic privind corectitudinea efectuării decontărilor în numerar, lipsa condiţiilor speciale de păstrare a mijloacelor băneşti (lipsă sistemei de semnalizare) la întreprindere şi nerespectarea prevederilor p.8 din Normele pentru efectuarea operaţiunilor de casă în economia naţională a Republicii Moldova, aprobate prin HG RM din 25 noiembrie 1992 nr.764, privind termenul de păstrare a numerarului în casieria întreprinderii de cel mult 3 zile lucrătoare, fără predare la instituţia bancară, pot duce la ameninţarea integrităţii mijloacelor băneşti.

Recomandări:

- *a desemna persoanele responsabile de utilizarea maşinilor de casă şi control şi ţinerea operaţiilor de casă cu stabilirea atribuţiilor şi responsabilităţilor corespunzătoare în fişele de post;*

- *a aduce la cunoştinţă angajaţilor, sub semnătură, Normele pentru efectuarea operaţiunilor de casă, alte acte normative şi legislative privind efectuarea decontărilor în numerar, precum şi modificările la acestea, cu asigurarea respectării acestora;*
- *a organiza controlul periodic privind corectitudinea efectuării decontărilor în numerar şi a inventarierii numerarului în casierie;*
- *a organiza instruiri periodice a angajaţilor pentru dezvoltarea profesională continuă a acestora;*
- *a asigura predarea conformă a mijloacelor băneşti încasate de întreprindere la instituţia bancară pentru păstrare.*

2.2.2.2. Gestionarea operaţiunilor cu titulari de avans

Referitor la evidenţa decontărilor cu titularii de avans menţionăm, că la întreprindere nu este lista persoanelor, care pot lua bani în avans. În majoritatea ordinelor pentru deplasare nu se indică concret scopul deplasării, dar se foloseşte fraza comună „în scopul necesităţilor de activitate". Numai în ordinele emise pentru deplasarea juristului întreprinderii se stabileşte „la judecată", dar nu întotdeauna este indicat temei, adică la care şedinţă sau care întrebare se precaută.

În cazul, când persoanele pleacă în deplasare cu maşina de serviciu pe o singură zi, acestora li se restituie, în lipsa biletelor de călătorie, costul biletului (de exemplu Bălţi-Chişinău-Bălţi în sumă de 119 lei), inclusiv se achită costul biletului şi şoferului maşinii. Astfel în aceste scopuri au fost înregistrate cheltuieli în sumă de **4 998 lei** în anul 2014 şi în sumă de **1 904 lei**. În decontările de avans nu sunt descifrate cheltuielile concrete şi nu se conţin semnăturile titularilor de avans (în decursul auditului aceste documente au fost completate).

Analiza titularilor de avans în perioada 2014 - 6 luni anul 2015												
Angajaţii	**sold la 01.01.2014**		**rulaj anul 2014**			**sold la 01.01.2015**		**rulaj 6 luni anul 2015**			**sold la 01.07.2015**	
	D-t	C-t	D-t	C-t	**incl. 521***	D-t	C-t	D-t	C-t	**incl. 521***	D-t	C-t
BOGDAN NINA Andrei			1208,54	1208,54	240			300	460,74		-160,74	
CEBAN ANATOLIE Nicolai								119	119			
CIUMAC OLGA Fiodor			314	314				410	410	330		
GUTANU AURICA Gheorghe								5228	5228	**4558**		
ODAGIU MARIANA Vasile			1137,8	1137,8				1275,4	1276		-0,6	
ORLOV IGOR Leonid			1640	1640	1640							
PANCHIV DARIA			703,94	703,94	623,94							
RUSNAC ELENA Nicolae			300	300				119	119			
RUSNAC MARIANA Petru			10052,2	10052,2	8754,2							
SINENCO VASILE Mihail			1221	1221					119		-119	
TUVRILA LIVIU Gheorghe	**193,01**		**43914,6**	**43142,04**	**42949**	**965,57**		**28038**	**28124,91**	**27159,3**	**878,66**	
ZARISNEAC VALENTINA Iv			215	215	96			358	358			
CUZMIN IVAN Valeri			**3676**	**3195**	**2600**	**481**		**119**	**838**		**-238**	
CRUC ANTONINA Ivan	246,12		714	960,12				19592,4	19592,4	**19354,4**		
VATAMANIUC LIDIA Ion	1,75		6194	6195,75	**6073,96**				119		-119	
GAIVORONIUC Alexandru Petru			30	30				247	247			
NEGUR VICTOR Ion	181,84		5925	6106,84	5390			11823,96	12061,96	267,96	-238	
RAZLOGA GRIGORII Vladimir			238	238				119	119			
STAH MIHAIL Gheorghe			952	952				238	238			
ZAHAROV IVAN Dementei			714	714				357	357			
Total	622,72		79150,08	78326,23	**68367,13**	1446,57	0	68343,76	69787,01	**51669,70**	3,32	0
ponderea în total					87,29%					74,04%		

** incl. 521 – procurarea mărfurilor şi materialelor de bază*

Prin intermediul titularilor de avans la întreprindere se practică metoda achitării sumelor esenţiale în numerar pentru procurarea materialelor de bază, pe cînd la data efectuării operaţiunilor respective la contul curent erau destule mijloace băneşti disponibile, contrar prevederilor p.2 din Normele pentru efectuarea operaţiunilor de casă în economia naţională a Republicii Moldova, aprobate prin HG RM din 25 noiembrie 1992 nr.764. Lipseşte controlul asupra gestionării mijloacelor băneşti eliberate titularilor de avans fără a fi stipulat scopul şi termenul de efectuare a achiziţiilor. Astfel în anul 2014 au fost efectuate achitări în numerar pentru materiale procurate în sumă de 68367,13 lei sau 87,29% din suma totală de 78 326,23 lei raportată de titularii de avans şi în sumă de 51669,7 lei sau 74,04% din suma totală de 69 787,01 lei raportată de titularii de avans în perioada de 6 luni ale anului 2015. Eliberarea numerarului titularilor de avans se efectuează fără raportarea privind utilizarea mijloacelor băneşti primite anterior. De exemplu, la 15.12.2014 au fost eliberate fără temei mijloace băneşti în sumă de 600 lei titularului de avans, care peste jumătate de an, la 30.06.2015 au fost reţinute din salariul acestuia ca neutilizate. Depozitarul întreprinderii permanent primeşte în gestiune mijloace băneşti fără a prezenta în contabilitatea întreprinderii o dare de seamă, cu anexarea actelor doveditoare, contrar p.10, care prevede că eliberarea de numerar spre decontare se efectuează numai cu condiţia unei dări de seamă complete asupra sumelor eliberate anterior spre decontare.

Lipsa controlului asupra gestionării mijloacelor băneşti eliberate titularilor de avans fără a fi stipulat scopul şi termenul de efectuare a achiziţiilor, achitarea materialelor de bază procurate în numerar prin intermediul titularilor de avans, în timp ce la contul curent sunt destule mijloace băneşti disponibile, eliberarea mijloacelor băneşti fără raportarea sumelor eliberate anterior conduc la dezactivarea mijloacelor băneşti, la utilizarea lor contrar destinaţiei şi la imposibilitatea restituirii acestora.

Recomandări:

- *a aproba lista persoanelor cu drept de a utiliza mijloace băneşti în numerar pentru necesităţile întreprinderii;*
- *a exclude practica achitării în numerar pentru achiziţia materialelor de bază;*
- *a efectua eliberarea mijloacelor băneşti titularilor de avans în baza ordinului cu indicarea scopului şi termenului;*
- *a nu permite eliberarea mijloacelor băneşti în avans fără prezentarea dărilor de seamă complete asupra sumelor eliberate anterior spre decontare.*

2.2.3. Achiziţii de bunuri şi servicii

În anul 2014 s-au efectuat achiziţii de servicii în valoare de 2 608 366,97 lei (cu TVA) şi respectiv în perioada de 6 luni anul 2015 în valoare de 977 882,51 lei (cu TVA). Ponderea semnificativă în valoarea serviciilor o constituie energia electrică şi termică, gazul, apa, salubrizarea, etc.

Achiziţii de bunuri s-au efectuat în valoare de 9562076,84 lei (cu TVA) în anul 2014 şi respectiv în valoare de 4 911 542,57 lei (cu TVA) în perioada de 6 luni anul 2015. Ponderea semnificativă revine procurării materialelor de bază, după cum urmează în tabelul de mai jos:

în lei cu TVA

denumirea furnizor	obiectul contractului	Sold la 01.01.2014		Rulaj anul 2014		Sold la 01.01.2015		Rulaj 6 luni 2015		Sold la 30.06.2015	
		D-t	C-t	D-t	C-t	D-t	C-t	D-t	C-t	D-t	C-t
ALBU NATALIA	baloane cu gel			104 840,00	104 840,00			104 838,71	104 838,71		
Ponderea în total, %					1,10				2,13		
ALERO - COM SRL Soroca	pietriş, nisip granit		-84 462,86	465 531,52	630 426,05		80 431,67	410 000,00	465 650,46		136 082,13
Ponderea în total, %					6,59				9,48		
CARIERA NORD S.R.L.	pietriş, nisip calcar		28 987,00	240 000,00	229 876,50		18 863,50	18 000,00	2 449,50		3 313,00
Ponderea în total, %					2,40				0,05		

CARIERA DE GRANIT SI PIETRIS	pietriş, nisip granit		66,00	20 000,00	19 096,29		-837,71				-837,71
Ponderea în total, %					0,20						
DIMCONSAUTO SRL	bitum			1 246 854,00	1 246 854,00						
Ponderea în total, %					13,04						
DORADOR Lux SRL	vopsea p/u marcaje rutiere		2 351,60	289 754,96	288 454,16		1 050,80	352 984,80	351 934,00		
Ponderea în total, %					3,02				7,17		
DORMAS-InternesnlOrelRossia	Autogreider							693 450,00			-693 450,00
Ponderea în total, %											
FILCOMAUTO S.R.L	Beton, nisip		-5 250,00	65 650,00	70 900,00			45 630,00	65 105,83		19 475,83
Ponderea în total, %					0,74				1,33		
GRAIN - Groupe S.R.L.	bitum				608 960,00		608 960,00	608 960,00			
Ponderea în total, %					6,37						
LUKoil - Moldova SRL	cobustibil		26 734,00	2 026 801,48	1 993 047,46		-7 020,02	723 500,90	879 471,97		148 951,05
Ponderea în total, %					20,84				17,91		
MACONRUT SA	pietriş, nisip calcar		-328,90	74 300,00	74 340,90		-288,00	100 954,40	143 830,96		42 588,56
Ponderea în total, %					0,78				2,93		
NETSISTEM SRL	semafoare			662 740,00	662 740,00			1 115 135,00	1 115 135,00		
Ponderea în total, %					6,93				22,70		
SECOLUI - XXI SRL	Materiale p/u stabilizarea solului			380 000,00	380 000,00						
Ponderea în total, %					3,97						
VIOMAR IMPEX SRL	Bitum de petrol			1 621 525,26	1 599 659,55		-21 865,71	896 128,28	917 993,99		
Ponderea în total, %					16,73				18,69		
Total pe eşantion					7 909 194,91				4 046 410,42		
Ponderea în total, %					82,71				82,39		
Total pe întreprindere		94 217,96	610 360,83	9 367 593,03	9 562 076,84	32 258,24	742 884,92	5 881 661,30	4 911 542,57	706 294,47	446 802,42

Achiziţia bunurilor şi serviciilor se efectuează după analiza şi selectarea furnizorilor în baza deciziei conducătorului cu încheierea contractelor respective. Majoritatea contractelor încheiate prevăd plata prealabilă în mărime de 100%. Materialele de bază procurate sunt însoţite de certificate de conformitate. Menţionăm faptul, că incorect se evaluează costul de intrare a materialelor de bază. Spre exemplu costul serviciilor de transportare a acestora de către furnizorul SRL Crivautolux în sumă de 78 566,66 lei în anul 2014 au fost înregistrate direct la costurile activităţii de bază şi nu au fost atribuite la costul materialelor. La fel au fost înregistrate şi serviciile furnizorului SC Filcomauto SRL în sumă de 51 010,84 lei în anul 2014 şi în sumă de 133 086,79 lei în 6 luni ale anului 2015.

Prin aceasta au fost denaturate datele despre costul materialelor, informaţiile privind situaţia financiară, precum şi rezultatele financiare.

2.2.3.1. Achiziţii de bunuri de la persoane fizice

La fel ÎM DRCD Bălţi practică procurări de bunuri de la persoane fizice în baza actelor de achiziţii în anul 2014 în sumă de 250 333,72 lei şi în semestrul 1 al anului 2015 în sumă de 183 311,71 lei. Bunurile procurate de la persoane fizice nu sunt însoţite de certificate de conformitate. În majoritatea contractelor preţul unitar este indicat fără impozitul pe venit, pe cînd în actele de achiziţii a mărfurilor, în baza cărora s-au efectuat înregistrările în evidenţa contabilă, preţurile unitare sunt diferite, sunt majorate cu suma impozitului pe venit. Astfel a fost majorat costul mărfurilor achiziţionate în anul 2014 cu suma de **17 523,36 lei** şi în semestrul 1 al anului 2015 cu suma de **12 831,82 lei**.

Sunt şi contracte, în care preţul unitar este indicat la un preţ concret, pe când în actul de achiziţii este indicat altul, care diferă de preţul contractual fără temei. Astfel conform contractului nr.15/52 din 16.05.2014 privind procurarea de la persoana fizică Albu Natalia, care activează în baza patentei de întreprinzător seria AB nr. 142439 valabilă pînă la 04.01.2015, este stipulat 5000 de baloane la preţ unitar de 19,50 lei în sumă totală de 97 500 lei, iar în actul de achiziţii este indicat preţul de 20,97 lei, prin aceasta majorînd fără temei costul baloanelor procurate cu suma impozitului pe venit de 7 338,80 lei (20,97-19,50 x 5000). În baza contractului nr. 15/65 din 20.05.2015 încheiat cu acelaşi titular de patenta de întreprinzător Albu Natalia, şi în anul 2015 au fost procurate 5000 baloane, de asemenea majorînd fără temei costul baloanelor procurate cu suma impozitului pe venit 7 338,80 lei. Respectiv au fost majorate costurile şi valoarea lucrărilor executate cu utilizarea acestor bunuri. Contrar prevederilor art.90 din Codul Fiscal incorect a fost calculat şi achitat impozitul pe venit în mărime de 7% de la deţinătorul patentei de întreprinzător în anul 2014 în sumă de 7 338,80 lei şi în anul 2015 la fel în sumă de 7 338,80 lei.

La fel conform contractului nr. 1 din 09.02.2015 au fost procurate, de la persoana fizică Bobrova Tamara, piese de schimb în sumă de 21 000 lei pentru reparaţia mijlocului de transport УАЗ 396201. În contractul este indicat preţul unitar fără impozit pe venit, pe cînd în actul de achiziţie a mărfurilor seria AM nr. 343031 din 09.02.2015 este indicat preţul unitar cu 1600 lei mai mare (7% suma impozitului pe venit), în sumă totală de 22 600 lei. Actele de achiziţii nu sunt semnate de conducător. Costurile acestor piese au fost atribuite direct la majorarea valorii mijlocului fix (mijlocul de transport УАЗ 396201) fără a fi înregistrate în contabilitate ca intrări a pieselor de schimb la contul 211.3 şi fără întocmirea actului de instalare a pieselor de schimb.

Un alt caz, conform contractului nr.15/105 din 25.09.2014 au fost achiziţionate 2 unităţi de *Aparatură pentru reglarea semafoarelor* de la persoana fizică Baharev Oleg, la preţ unitar de 5000 lei fiecare fără impozit pe venit în sumă de 10 000 lei, iar în actul de achiziţie a mărfurilor seria AM nr. 343018 din 30.09.2014 este indicat preţul unitar de 5380 lei fiecare, majorînd astfel costul acestora cu 760 lei (7% suma impozitului pe venit), în sumă totală de 10 760 lei.

În unele cazuri actele de achiziţii a mărfurilor nu sunt semnate de conducător.

2.2.3.2. Achiziţii de servicii de la persoane fizice

În contractele de prestare a serviciilor de către persoane fizice sunt stabilite preţuri pentru lucrările îndeplinite fără impozite şi contribuţii (contribuţii de asigurări sociale, prime de asigurări medicale şi impozit pe venit), de asemenea şi actele de îndeplinire a lucrărilor sunt întocmite la aceleaşi preţuri. Pe cînd în contabilitate se reflectă, cu atribuirea la costuri, cu calculul reieşind din preţurile majorate cu suma impozitelor şi contribuţiilor.

Spre exemplu, pentru îndeplinirea lucrărilor de montare a plăcilor de pavaj pe piaţa V.Alexandri mun.Bălţi a fost încheiat contractul nr.15/31 din 13 martie 2014 cu Revenco Veaceslav cu stabilirea preţului de 50 lei pentru 1 m² fără impozite. Conform actului de îndeplinire a lucrărilor din 02.04.2014 au fost efectuate lucrările nominalizate pe o suprafaţă de 767,5 m² în sumă de 38 375 lei. Pe cînd conform datelor contabilităţii a fost reflectată la costul lucrărilor executate valoarea de 49 420 lei, majorat cu **11 045 lei**, din care 1268 lei contribuţii individuale de asigurări sociale, 1976 lei prime de asigurări medicale şi 7801 lei impozit pe venit, iar în procesul verbal de recepţie a lucrărilor executate a fost inclusă suma de 51 718,40 lei (38 375 lei suma îndreptată spre plată + 13 343 lei -27%).

Analogic s-a procedat şi în cazul efectuării lucrărilor de montare a plăcilor de pavaj pe str. Independenţei mun.Bălţi în baza contractului nr. 15/62 din 13.05.2014 încheiat cu aceiaşi persoană în sumă de 16 250 lei. Conform datelor contabilităţii a fost reflectată la costul lucrărilor executate valoarea de 22 300 lei, majorat cu **6050 lei**, din care 1268 lei contribuţii individuale de asigurări sociale, 892 lei prime de asigurări medicale şi 3890 lei impozit pe venit, iar în procesul

verbal de recepţie a lucrărilor executate a fost inclusă suma de 28 321 lei, (22 300 lei suma îndreptată spre plată + 6 021 lei -27%).

Nestabilirea preţurilor concrete în contractele de achiziţie a mărfurilor şi serviciilor, nerespectarea SNC „Stocuri" privind formarea costului de intrare a bunurilor au condus la evaluarea incorectă a costului de intrare a materialelor de bază, la majorarea preţurilor mărfurilor şi serviciilor achiziţionate de la persoane fizice cu suma impozitului pe venit, a contribuţiilor şi primelor, la calcularea suplimentară la costurile acestor servicii a contribuţiilor şi primelor din partea angajatorului şi respectiv la denaturarea datelor privind costul mărfurilor şi serviciilor, a informaţiilor privind situaţia financiară, precum şi a rezultatelor financiare.

Recomandări:

- *a respecta metodologia de formare a costurilor materialelor în conformitate cu SNC „Stocuri";*
- *a exclude practica de achiziţionare a mărfurilor şi serviciilor de la persoane fizice, cu excepţia situaţiilor extraordinare;*
- *a include în contractele de achiziţii preţuri concrete stabilite, care să fie reflectate identic în toate documentele primare justificative, în contabilitate, cu reţinerea ulterioară a impozitelor şi contribuţiilor respective din acestea.*

2.2.4. Gestionarea materialelor

Monitorizarea asupra gestionării bunurilor materiale, gestionate în cadrul întreprinderii de către 13 gestionari – persoane responsabile cu răspundere materială deplină, este asigurată de către conducător, inginerul-şef, secţia de planificare şi producere şi contabilitate, însă din lipsa procedurilor aprobate nu este suficientă.

Intrarea stocurilor achiziţionate se contabilizează la costurile de intrare, iar la ieşire se evaluează la valoarea contabilă, care se determină prin aplicarea metodei de evaluare curentă – metoda costului mediu ponderat.

Menţionăm faptul, că în costurile de intrare a bunurilor procurate nu au fost incluse costurile de transportare-aprovizionare, de încărcare şi descărcare, prin aceasta încălcînd p.15 al SNC „Stocuri". Spre exemplu, în costul de intrare a bunurilor nu au fost incluse costurile de transportare-aprovizionare a acestora în sumă de 129 577,50 lei în anul 2014, din care 51 010,84 lei serviciile SRL „Filcomauto" şi 78 566,66 lei serviciile SRL „Crivautolux" şi în sumă de 133 086,79 lei serviciile SRL Filcomauto în perioada 6 luni anul 2015. În perioada auditată costurile de transportare-aprovizionare a bunurilor acordate de terţi au fost atribuite direct la contul 811 „activităţi de bază" şi costurile de transportare-aprovizionare a bunurilor cu mijloacele de transport proprii au fost atribuite la contul 812 „activităţi auxiliare".

Dările de seamă privind starea şi rulajul bunurilor materiale sunt prezentate în contabilitate de către gestionarii de bunuri materiale conform ordinului conducătorului întreprinderii nr.81 din 30.11.2013 „Cu privire la termenele de prezentare a rapoartelor". S-a constatat, că acestea nu erau semnate de către persoanele responsabile de verificarea acestora din contabilitatea întreprinderii. Pe parcursul petrecerii auditului acestea au fost semnate.

S-au stabilit cazuri cînd în soldul stocurilor la sfîrşitul perioadei era înregistrat beton marca 200. Spre exemplu la data de 30.10.2014 au rămas în sold la cont 211.1 cantitatea de 0.900 m³ de beton marca 200 în valoare de 755,51 lei la gestionarul sectorului rutier nr.2 şi 3.500 m³ de beton marca 200 în valoare de 3354,17 lei, care a fost primit la depozitul central al întreprinderii conform facturii fiscale din 22.10.2014 şi ulterior a fost transmis gestionarului sectorului rutier nr.1. Alte operaţiuni de intrare sau ieşire a betonului nu s-au înregistrat. Conform datelor inventarierii la situaţia din 01.11.2014 la gestionarul sectorului rutier nr.1 s-a constatat lipsa efectivă a cantităţii de 3,500 m³ de beton marca 200 în valoare de 3354,17 lei şi a cantităţii de

0.900 m³ de beton marca 200 în valoare de 755,51 lei la gestionarul sectorului rutier nr.2. Pe marginea acestor lipsuri comisia nu s-a expus şi nu a luat decizii.

În acelaşi timp conform dărilor de seamă a gestionarilor, betonul respectiv a fost casat după cum urmează:

- 0,900 m³ în luna 12.2014 la lucrările de montare a plăcilor de pavaj la SRL Incomed;
- 1,170 m³ în luna 12.2014 la lucrările efectuate de restabilire a săpăturilor pentru SA Cet Nord;
- 2,330 m³ în luna 02.2015 la efectuarea lucrărilor la mai multe obiecte.

Monitorizarea asupra gestionării bunurilor materiale, în lipsa procedurilor aprobate, a condus la înregistrarea betonului în soldul stocurilor a mai multor perioade, precum şi la denaturarea informaţiilor privind valoarea stocurilor achiziţionate, respectiv la denaturarea valorii lucrărilor executate şi a rezultatelor financiare.

Recomandări:

- *a elabora şi aproba proceduri privind monitorizarea asupra gestionării bunurilor întreprinderii pentru intensificarea controlului şi responsabilităţilor de gestionare a bunurilor materiale;*
- *a asigura determinarea conformă a costurilor de intrare a stocurilor achiziţionate cu atribuirea valorii de cumpărare şi a costurilor directe atribuibile intrării (de transportare-aprovizionare, de încărcare şi descărcare) conform cerinţelor SNC „Stocuri";*
- *a efectua controlul asupra gestionării betonului, care nu poate să rămînă neutilizat în stocuri la sfîrşitul perioadei.*

2.2.5. Gestionarea obiectelor de semafoare

ÎM DRCD Bălţi a demarat procesul de reconstrucţie şi modernizare a semafoarelor în municipiul Bălţi, începînd cu luna decembrie a anului 2012, în lipsa deciziei de reconstrucţie şi modernizare a semafoarelor şi contrar prevederilor pct. 10.4. din Regulamentul privind modul de posesiune, de folosinţă şi de dispoziţie asupra Patrimoniului proprietate municipală pe teritoriul municipiului Bălţi, aprobat prin Decizia Consiliului Municipal nr. 16/23 din 24.12.2012, conform căruia Consiliul Municipal aprobă decizii de efectuare a lucrărilor de reparaţie, îmbunătăţire a bunurilor mobile şi imobile, costul cărora depăşeşte 50 000,0 lei. Lucrările menţionate de modernizare au fost efectuate în lipsa deciziei Fondatorului, nerespectîndu-se astfel prevederile Regulamentului.

Cu toate că evidenţa analitică se ţine de către maistrul sectorului de asigurare a circulaţiei rutiere pentru 45 obiecte de semafoare cu componentele acestora, în contabilitate nu sunt înregistrate corespunzător. Mai mult ca atît, semafoarele, aparatele pentru reglarea semafoarelor şi reflectoarele pentru semafoare achiziţionate în anul 2014 - 2015 ca componente, destinate pentru reconstrucţia şi modernizarea obiectelor de semafoare existente, au fost înregistrate în contabilitate incorect la contul 123 „mijloace fixe", fără formarea deplină a costului de intrare, după cum urmează:

Denumirea componentelor	anul 2014			anul 2015		
	valoarea totală a lucrărilor de modernizare a **7 obiecte** de semafoare (*fără TVA)*	Procurate şi atribuite în contabilitate la **contul 123** *(cu TVA)*	instalate componente conform calculaţiilor pentru modernizarea obiectelor de semafoare (*fără TVA)*	valoarea totală a lucrărilor de modernizare a **7 obiecte** de semafoare (*fără TVA)*	Procurate şi atribuite în contabilitate la **contul 123** *(cu TVA)*	instalate componente conform calculaţiilor pentru modernizarea obiectelor de semafoare (*fără TVA)*

	suma	cantitatea	suma	cantitatea	suma	suma	cantitatea	suma	cantitatea	suma
semafoare		43	453650,00	42	376635,00		72	873720,00	44	453849,00
aparate pentru reglarea semafoarelor		7	88410,00	7	75148,5		11	159775,00	7	86423,75
reflectoare pentru semafoare		4	42200,00							
Total	**624102,68***	**54**	**584260,00**	**49**	**451783,50**	**643006,82***	**83**	**1033495,00**	**51**	**540272,75**

** în calculaţiile pentru modernizarea obiectelor de semafoare şi respectiv în procesele-verbale de recepţie a lucrărilor executate este calculat TVA în mărime de 20%.*

Menţionăm, că în perioada anului 2014 – 6 luni anul 2015 au fost modernizate doar 14 obiecte de semafoare, la care au fost instalate 100 de componente pentru semafoare (49 + 51) din cele 137 de componente pentru semafoare (54 + 83), atribuite în contabilitate incorect la contul 123 „mijloace fixe". De facto, componentele pentru semafoare trebuiau să fie înregistrate la contul 211 „Materiale", iar la contul 123 „mijloace fixe" doar cele 14 obiecte de semafoare, modernizate în aceiaşi perioadă, cu valoarea conform calculaţiilor aprobate.

În opinia auditului, din cauza atribuirii incorecte, la contul 123 „mijloace fixe" a componentelor pentru semafoare, nu a fost reflectată la trecerea în cont TVA în sumă de **97 376,67 lei** în anul 2014 şi în sumă de **172 249,17 lei** în anul 2015, cu toate că la valoarea lucrărilor de modernizare a semafoarelor a fost calculată şi achitată TVA în mărime de 20%.

Iniţierea procesului de reconstrucţie şi modernizare a semafoarelor în lipsa deciziei Consiliului-Director şi a Fondatorului - Consiliul Municipal Bălţi, cu nerespectarea Regulamentului privind modul de posesiune, de folosinţă şi de dispoziţie asupra Patrimoniului proprietate municipală pe teritoriul municipiului Bălţi, aprobat prin Decizia Consiliului Municipal nr. 16/23 din 24.12.2012, fără formarea deplină a costului de intrare a fiecărui obiect de semafoare conform calculaţiilor au condus la atribuirea incorectă a 137 de componente pentru semafoare la mijloace fixe în loc de 14 obiecte de semafoare – mijloace fixe, la care au fost instalate 100 din acestea, la nereflectarea la trecerea în cont a TVA în sumă de **269 625,84 lei** şi la denaturarea valorii obiectelor de semafoare şi a informaţiilor privind disponibilul de mijloace fixe.

Recomandări:

- *a efectua corectările legate de atribuirea la conturile contabile corespunzătoare şi formarea mijloacelor fixe a obiectelor de semafoare în conformitate cu SNC „Imobilizări necorporale şi corporale";*
- *a respecta prevederile Regulamentului privind modul de posesiune, de folosinţă şi de dispoziţie asupra Patrimoniului proprietate municipală pe teritoriul municipiului Bălţi, aprobat prin Decizia Consiliului Municipal nr. 16/23 din 24.12.2012 la efectuarea lucrărilor de reparaţie şi modernizare a semafoarelor.*

2.2.6. Gestionarea sectorului de transport

Pentru întreţinerea şi reparaţia mijloacelor de transport şi mecanismelor au fost suportate cheltuieli în sumă de 3 636 225,03 lei în anul 2014 şi 1 767 605,38 lei în perioada I semestru al anului 2015. Contabilitatea acestor cheltuieli se ţine la contul 812 „activităţi auxiliare", iar repartizarea acestora în anul 2014 s-a efectuat la contul 811 „activităţi de bază" şi în I semestru al anului 2015 la contul 711 „costul vînzărilor", fără a fi stipulate în politicile contabile şi fără a lua în consideraţie destinaţiile reale de utilizare a mijloacelor de transport (de exemplu, în cazul utilizării pentru transportarea materialelor e necesar de a fi atribuite la costul de intrare a stocurilor – contul 211 „materiale"). Calcularea amortizării mijloacelor de transport se atribuie incorect la contul 813/821 „costuri indirecte de producţie" în loc de contul 812 „activităţi auxiliare". Repartizarea costurilor de întreţinere şi reparaţie a mijloacelor de transport şi mecanismelor se efectuează în baza registrului totalizator a orelor lucrate de mijloacele de

transport şi mecanisme, întocmit de dispecerul întreprinderii, în lipsa semnăturii mecanicului şef şi aprobării de către conducător.

Menţionăm, că se înregistrează o tendinţă de majorare a costurilor legate de întreţinerea şi reparaţia mijloacelor de transport şi mecanismelor, redată în tabelul următor:

Nr. d/o	Indicatori	2013		2014		6 luni 2015	
		lei	%	lei	%	lei	%
1	Salariu	1 387 258,00	37,58	1 363 066,00	37,49	699 935,00	39,60
2	Contribuții și prime de asigurări	357 139,00	9,67	364 830,00	10,03	189 048,00	10,70
3	Combustibil	1 482 802,00	40,17	1 495 096,00	41,12	601 836,00	34,05
4	Piese de schimb	173 449,00	4,70	167 548,00	4,61	54 336,00	3,07
5	Anvelope și acumulatoare	95 389,00	2,58	83 250,00	2,29	51 776,00	2,93
6	alte materiale	41 088,00	1,11	16 702,00	0,46	48 555,00	2,75
7	Asigurarea de răspundere civilă			29 452,00	0,81	10 827,00	0,61
8	Servicii	154 483,00	4,18	116 280,00	3,20	111 292,00	6,30
	inclusiv						
	energie electrică	*100 409,00*		*72 784,00*		*33 928,00*	
	apa și canalizare	*29 999,00*		*15 334,00*		*4 855,00*	
	gaze	*10 460,00*		*3 110,00*		*67 640,00*	
	alte servicii	*13 615,00*		*25 052,00*		*4 869,00*	
	Total cheltuieli de întreținere și reparații pe sectorul de transport	**3 691 608,00**	**100,00**	**3 636 225,00**	**100,00**	**1 767 605,00**	**100,00**
	Venituri (611;612), lei	**22 814 184,00**		**15 753 685,00**		**7 093 968,00**	
	Ponderea cheltuielilor de întreținere și reparatii pe sectorul de transport în venituri, %		16,18		23,08		24,92
	Costuri și cheltuieli (711;713:714), lei	**19 752 700,00**		**16 241 192,00**		**7 337 164,00**	
	Ponderea cheltuielilor de întreținere și reparatii pe sectorul de transport în costuri, %		18,69		22,39		24,09

S-au stabilit cazuri, cînd actele de casare a materialelor şi pieselor de schimb (luna iunie anul 2014) la reparaţia mijloacelor de transport şi mecanismelor sunt fără dată şi nu sunt aprobate de conducător. La actele de casare a materialelor şi pieselor de schimb lipsesc listele defectelor identificate pentru justificarea necesităţilor, precum şi materialele care pot fi obţinute de la casare în rezultatul efectuării reparaţiilor.

Nerespectarea metodologiei contabilităţii costurilor de întreţinere şi reparaţie a sectorului de transport şi mecanisme, cît şi repartizarea necorespunzătoare a acestora a adus la denaturarea formării şi repartizării costului serviciilor.

Recomandări:

- *a respecta metodologia contabilităţii costurilor de întreţinere şi reparaţie* a *sectorului de transport şi mecanisme;*
- *a prevedea în politicile contabile modul de ţinere a contabilităţii pe sectorul de transport şi mecanisme şi baza de repartizare a costurilor aferente acestora;*
- *a intensifica controlul asupra argumentării necesităţilor de reparaţii a mijloacelor de transport şi mecanismelor cu întocmirea documentelor justificative.*

2.2.7. Gestionarea anvelopelor şi acumulatoarelor

Pe parcursul anului 2014 au fost instalate anvelope în valoare de 146 520,84 lei şi acumulatoare în valoare de 40 441,67 lei, iar în I semestru anul 2015 au fost instalate anvelope în valoare de 6 987,51 lei. La scoaterea din uz şi casarea anvelopelor şi acumulatoarelor vechi nu se reflectă în contabilitate operaţiunile respective. Astfel lipsesc datele reale privind situaţia anvelopelor şi

acumulatoarelor, ceia ce denotă, că şi rapoartele prezentate de întreprindere nu conţin date veridice. Calcularea amortizării anvelopelor şi acumulatoarelor se ţine manual cu înregistrarea ulterioară în programul computerizat de evidenţă contabilă prin operaţiuni manuale. La testare s-a constatat, că programul 1-C utilizat de întreprindere prevede evidenţa automatizată a anvelopelor şi acumulatoarelor şi calculării automatizate a amortizării acestora. Pentru anvelopele şi acumulatoarele supuse casării la expirarea normelor de parcurs şi funcţionare lipsesc cartelele de evidenţă, nu sunt anexate la actele de casare.

În procesele verbale de casare şi instalare a anvelopelor nu se indică normele de parcurgere a kilometrajului operaţional, dar în fişa de evidenţă se indică nejustificat pentru unele mijloace de transport un număr de utilaj-ore, iar pentru altele un număr de kilometri pentru parcurgere.

Respectiv pentru acumulatoare în procesele verbale de casare şi instalare nu se indică durata utilă de funcţionare.

Ţinerea evidenţei incorecte a anvelopelor şi acumulatoarelor şi calculării manuale a amortizării acestora conduc la utilizarea ineficientă a timpului şi resurselor, la comiterea erorilor şi la denaturarea în situaţiile financiare despre starea reală a acestora.

Recomandări:

- *a asigura organizaea evidenţei contabile şi analitice conforme a anvelopelor şi acumulatoarelor, precum şi justificarea casării lor cu anexarea cartelelor de evidenţă a acestora;*
- *a asigura ţinerea automatizată a cartelelor de evidenţă a anvelopelor şi acumulatoarelor şi a calculării amortizării acestora.*

2.2.8. Gestionarea combustibilului

ÎM DRCD Bălţi dispune de norme de consum de combustibil şi lubrifianţi aprobate de către conducătorul întreprinderii pentru fiecare model, marcă sau modificaţie de automobil, maşini şi mecanisme exploatată pentru anii 2014-2015. E necesar de menţionat, că pentru transportul auto sunt stabilite doar norme de bază în litri la 100 km (l/100 km) de parcurs al mijlocului de transport auto, fără a lua în consideraţie condiţiile de majorare prevăzute în ordinul Ministerului transporturilor şi gospodăriei drumurilor nr. 172 din 09.12.2005 cu privire la aprobarea Normelor de consum de combustibil şi lubrifianţi în transportul auto:

- funcţionarea transportului auto în oraşe cu populaţia de la 100 mii pînă la 250 mii de locuitori - pînă la 10%
- funcţionarea transportului auto pentru automobilele aflate în exploatare peste 5 ani - pînă la 5%, peste 8 ani - pînă la 10%;
- pînă la 0,25 l combustibil lichid (pînă la 0,66 l gaz petrolier lichefiat, pînă la 0,25 m^3 gaz natural) pentru o unitate de material rulant basculant la fiecare cursă cu încărcătură la manevrare în locurile de încărcare şi descărcare.

În afară de această la întreprindere sunt aprobate şi norme de consum de combustibil şi lubrifianţi pentru includerea în calculul pentru 1 maşină/oră, aprobate de către conducătorul întreprinderii pentru fiecare model, marcă sau modificaţie de automobil, maşini şi mecanisme exploatată pentru anii 2014-2015, cu includerea în acestea a condiţiilor de majorare prevăzute în ordinul Ministerului transporturilor şi gospodăriei drumurilor nr. 172 din 09.12.2005 cu privire la aprobarea Normelor de consum de combustibil şi lubrifianţi în transportul auto, şi anume:

- funcţionarea transportului auto în oraşe cu populaţia de la 100 mii pînă la 250 mii de locuitori - pînă la 10%;
- funcţionarea transportului auto pentru automobilele aflate în exploatare peste 5 ani - pînă la 5%, peste 8 ani - pînă la 10%.

La stabilirea normei de consum de combustibil pentru 1 maşină/oră, lipseşte calculul şi baza justificativ-normativă pentru norma de bază.

De facto casarea combustibilului se efectuează în baza foilor de parcurs reieşind din normele de consum de combustibil stabilite conform normelor de bază în litri la 100 km (l/100 km) de parcurs al mijlocului de transport auto cu includerea suplimentelor pentru timpul lucrului motorului la locul de efectuare a lucrărilor conform normelor de bază aprobate şi a cantităţii de 0,25 l combustibil lichid pentru fiecare cursă cu încărcătură la manevrare în locurile de încărcare şi descărcare. În foile de parcurs se reflectă rutele parcurse în decursul zilei privind lucrările efectuate fără indicarea distanţei rutelor parcurse. La întreprindere lipsesc măsurările în privinţa stabilirii distanţelor rutelor utilizate în activitatea întreprinderii de care trebuie să se conducă conducătorii auto la completarea foilor de parcurs şi persoanele responsabile la verificarea lor.

S-au constat unele cazuri, cînd numărul de rute indicat în procesele verbale de recepţie a lucrărilor executate nu corespunde cu numărul înregistrat în foile de parcurs, de exemplu:

- în foia de parcurs seria XM nr.347161 din 01.06.2015 a mijlocului de transport MMZ-555 cu numărul de înmatriculare BLAN 166 este înregistrată o rută de transportare a încărcăturii de la obiectul str. Decebal 168 pînă la „baza”, pe cînd în procesul verbal de recepţie a lucrărilor executate pe acest obiect sunt incluse 2 rute;
- în foia de parcurs seria XM nr.347162 din 01.06.2015 a mijlocului de transport MMZ-555 cu numărul de înmatriculare BLAT 664 sunt înregistrate 2 rute de transportare a încărcăturilor de la obiectul str. Decebal 168 pînă la „baza”, pe cînd în procesul verbal de recepţie a lucrărilor executate pe acest obiect sunt incluse 3 rute.

La foile de parcurs privind efectuarea rutelor la Cosăuţi nu sunt anexate documentele justificative (exemplarul 3 al facturii fiscale), care trebuie să confirme efectuarea rutelor şi a bunurilor transportate.

Indicatorii reflectaţi în foile de parcurs privind normele de consum sunt identice cu cele efective.

Casarea combustibilului se efectuează în baza borderoului de eliberare a combustibilului de la depozitul întreprinderii, fără a se ţine cont de cantitatea rămasă în rezervorul fiecărui mijloc de transport şi maşini. Astfel conform datelor la situaţia din 30.06.2015, nejustificat au fost casate produse petroliere în sumă de **1808,87 lei**, după cum urmează:

Nr. d/o	Denumirea produselor	Cantitate, litri	Preţ, lei	Suma, lei
1.	Motorină	54	12,31	664,74
2.	Benzină 92	84	13,45	1129,80
3.	Benzină 95	1	14,33	14,33
	Total	139		1808,87

Lipseşte controlul intern asupra procesului de gestionare a combustibilului utilizat în baza cardurilor de la „Lukoil-Moldova” SRL. Întreprinderea dispune de carduri de alimentare cu combustibil pentru 10 mijloace de transport, dar la solicitarea de către echipa de audit a fost dificilă colectarea şi prezentarea acestora. Nu a fost desemnată persoană responsabilă de evidenţa cardurilor şi acestea nu au fost repartizate utilizatorilor sub semnătură. Nu au fost stabilite nici metode de luare zilnică la evidenţă a combustibilului care s-a alimentat mijlocul de transport în baza cardurilor. Înregistrarea intrărilor combustibilului la depozit şi în contabilitate se efectuează la sfîrşitul lunii în baza facturilor fiscale eliberate de „Lukoil-Moldova” SRL, în lipsa deţinerii informaţiilor concrete despre data şi cantitatea alimentării zilnice cu cardul. Cantitatea de combustibil, alimentată de facto cu cardul nu corespunde cu cantitatea de combustibil înscrisă zilnic în foile de parcurs de către depozitarul întreprinderii. Astfel pe parcursul lunii lipsesc datele despre cantitatea de combustibil cu care de facto s-au alimentat mijloacele de transport.

La solicitarea echipei de audit a fost accesată on-line pagina web a SRL „Lukoil-Moldova" pentru obţinerea informaţiilor concrete despre alimentarea mijloacelor de transport în baza cardurilor începînd cu luna octombrie anul 2014, şi anume:

Analiza tranzacţiilor privind alimentarea cu carduri în perioada 2014 - 6 luni 2015

Nr. d/o	Număr de înmatriculare a mijlocului transport	Produs	anul 2014			6 luni anul 2015		
			nr. Tranzacţii	Valoare, lei	Cantitate, litri	nr. Tranzacţii	Valoare, lei	Cantitate, litri
1	BL DH 492	Premium 95	16	11181,49	625,27	19	12888,48	751,62
		PREMIUM95 ECTO				13	9777,90	557,59
2	BL CV 809	*MOTORINA EURO5*	7	18391,76	1088			
3	BL AI 447	REGULAR 92	1	1475,20	80			0
4	BL AL 216	REGULAR 92	5	12820,10	730	1	1655,79	97
5	BL AK 234	GPL AUTO			0	2	1102,20	110
	Total		**29**	**43868,55**	**2523,27**	**35**	**25424,37**	**1516,21**

Necătînd la faptul, că conform datelor reflectate în tabelul de mai sus, precum şi în baza facturilor fiscale au fost alimentări cu diferite tipuri de produse şi la diferite preţuri, în contabilitatea întreprinderii nu au fost înregistrate separat produsele de tipul Premium 95 Ecto şi Motorina Euro5, dar au fost recepţionate şi casate la preţul mediu pentru benzina 95 şi motorină.

S-a constatat, că mijlocul de transport cu numărul BL AK 234 nu este utilizat în activitatea întreprinderii, însă cantitatea de „GPL auto" alimentată cu cardul pentru acest mijloc de transport de facto a fost utilizată în activitatea uzinei de producere a betonului asfaltic.

Lipsa procedurilor de control privind gestionarea combustibilului, lipsa normelor aprobate pentru o unitate de material rulant basculant la fiecare cursă cu încărcătură la manevrare în locurile de încărcare şi descărcare, cît şi casarea combustibilului în sumă de **1808,87 lei** fără a se ţine cont de cantitatea rămasă în rezervorul fiecărui mijloc de transport şi maşini în lipsa respectării metodologiei de ţinere a contabilităţii au adus la majorarea costurilor şi cheltuielilor, la denaturarea informaţiilor privind stocurile, cît şi la afectarea integrităţii acestora.

Recomandări:

- *a aproba suplimentul de majorare de pînă la 0,25 l combustibil lichid pentru fiecare cursă cu încărcătură la manevrare în locurile de încărcare şi descărcare pentru justificarea casării combustibilului*;
- *a ţine cont la întocmirea proceselor verbale de recepţie a lucrărilor executate de datele înregistrate în documentele primare reflectate în evidenţa contabilă;*
- *a efectua măsurările în privinţa stabilirii distanţelor rutelor utilizate în activitatea întreprinderii cu aprobarea acestora de către conducătorul întreprinderii;*
- *a aduce la cunoştinţă sub semnătură conducătorilor auto pentru completarea foilor de parcurs şi persoanelor responsabile pentru efectuarea controlului în conformitate cu măsurările distanţelor aprobate;*
- *a stabili responsabilităţi privind controlul asupra gestionării cardurilor pentru combustibil;*
- *a ţine controlul şi evidenţa asupra cantităţii de combustibil primită cu cardul şi înregistrării respective în foile de parcurs;*
- *a ţine evidenţa separat pe fiecare tip de produse petroliere.*

2.2.9. Gestionarea resurselor umane

La ÎM DRCD Bălţi sunt încheiate contracte individuale de muncă cu toţi angajaţii. Fişele de post nu sunt corelate cu funcţiile stipulate în general, fără detalii şi precizări privind sarcinile si responsabilităţile ce-i revin angajatului, condiţiile de lucru, standardele de performanţă,

modalitatea de recompensare, precum si caracteristicile personale necesare angajatului pentru îndeplinirea cerinţelor postului. La fel nu sunt stipulate condiţii privind înlocuirea funcţiilor în caz de concedii.

La întreprindere nu se respectă prevederile NG nr.449 din 29.04.2004 despre aprobarea „Nomenclatoarelor funcţiilor deţinute şi lucrărilor executate de către salariaţii cu care angajatorul poate încheia contracte scrise cu privire la răspunderea materială individuală sau colectivă (de brigadă) deplină, precum şi a contractelor-tip cu privire la răspunderea materială deplină".

La ÎM DRCD Bălţi sunt încheiate contracte de răspundere materială generale, identice cu toţi angajaţii, fără stipularea funcţiilor concrete ale gestionarilor şi bunurile transmise acestora în gestiune, în lipsa listei aprobate a persoanelor cu răspundere materială.

Vînzătorii şi casierii întreprinderii, care utilizează maşini de casă şi control nu au contracte speciale privind funcţiile şi răspunderea conform HG nr. 474 din 28.04.1998 cu privire la aplicarea maşinilor de casă şi control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar.

Nu se ţin dosarele personale pentru fiecare angajat în corespundere cu legislaţia în vigoare. Pe parcursul auditării au fost perfectate dosare personale şi introduse modificările corespunzătoare. S-a început lucrul asupra contractelor individuale de răspundere materială, precum şi a contractelor cu casierii şi persoanele, care utilizează maşini de casă şi control.

Ordinele, emise în cadrul întreprinderii, nu sunt contrasemnate de jurist.

Pentru organizarea salarizării ÎM DRCD Bălţi se conduce de Codul Muncii al RM nr.154 din 28.03.2003, de Legea salarizării nr.847 din 14.02.2002, HG nr.743 din 11.06.2002 cu privire la salarizarea angajaţilor din unităţile cu autonomie financiară, HG nr. 844 din 25.12.1995 Cu privire la modul de stabilire, calculare şi achitare a recompensei lunare pentru vechime în muncă personalului din organizaţiile de construcţii, HG nr. 426 din 26.04.2004 privind aprobarea Modului de calculare a salariului mediu şi Regulamentul intern privind premierea angajaţilor. Vechimea în muncă, care acordă dreptul de a primi recompensă lunară, se stabileşte de către Comisia de stabilire a vechimii în muncă.

Întreprinderea aplică sistemul tarifar pentru o unitate de timp, în baza căruia sunt aprobate statele de personal pentru fiecare an şi dispune de regulament intern, care este adus la cunoştinţa angajaţilor sub semnătură, însă nu dispune de Contract colectiv de muncă după cum prevede art. 30 din Codul Muncii al RM nr.154 din 28.03.2003.

În tabelul următor este prezentată analiza în dinamică a numărului muncitorilor de bază şi a mărimii salariilor acestora pentru perioada anilor 2013 - 6 luni anul 2015:

Nr.	Sector de activitate /funcţie	Număr persoane/funcţie, unităţi						Fondul anual de salarizare pentru următoarele unităţile de funcţii, lei			Salariu anual pentru o persoană/funcţie, lei			Salariu lunar pentru o persoană/funcţie, lei		
		2013		2014		6 luni 2015		2013	2014	6 luni 2015	2013	2014	6 luni 2015	2013	2014	6 luni 2015
		Conform state personal	De facto	Conform state personal	De facto	Conform state personal	De facto									
1	***Sectorul circulaţiei rutiere***															
	Electromontor	2	2	2	2	2	2	75956	94573	30966	37978	47286	15483	3164,83	3940,5	2580,5
	Lăcătuş-reparator	3	2	3	2	3	3	72942	73860	49450	36471	36930	16483	3039,25	3077,5	2747,17
	Zugrav	1	1	1	1	1	1	33316	40106	20101	33316	40106	20101	2776,33	3342,17	3350,17
	Total:	***6***	***5***	***6***	***5***	***6***	***6***	***182214***	***208539***	***100517***						
2	***Uzina de producere a mixturilor din beton asfaltic***															
	Operator injectorist	1	1	1	1	1	1	36592	40816	23218	36592	40816	23218	3049,33	3401,33	3869,67

	Asfaltobetonist - preparator	2	2	2	2	2	2	72339	72312	43617	36170	36156	21808	3014,17	3013	3634,67
	Maşinist buldozerist	1	1	1	1	1	1	34410	41621	22048	34410	41621	22048	2867,5	3468,42	3674,67
	Bitumist	1	0	1	0	1	0									
	Total:	***5***	***4***	***5***	***4***	***5***	***4***	***143341***	***154749***	***88883***						
3	***Sectorul rutier şi amenajarea teritoriului***															
	muncitor rutier	19	19	22	19	27	21	485199	521041	354266	25537	27423	16870	2128,08	2285,25	2811,67
	betonist	1	1	1	0	1	1	30280		7196	30280		7196	2523,33	0	1199,33
	Învelitor cu materiale	1	1	1	1	1	1	32869	36003	11335	32869	36003	11335	2739,08	3000,25	1889,17
	Tencuitor	1	1	1	1	1	1	16506	31053	18533	16506	31053	18533	1375,5	2587,75	3088,83
	Placator cu plăci	1	1	1	1	1	1	13282	23736	16595	13282	23736	16595	1106,83	1978	2765,83
	pietrar-zidar	1	0	1	1	1	1		23891	15236		23891	15236	0	1990,92	2539,33
	Vânător animale nesupravegheate	2	1	2	1	2	1	30261	35533	16472	30261	35533	16472	2521,75	2961,08	2745,33
	Total:	***26***	***24***	***29***	***24***	***34***	***27***	***608397***	***671257***	***439633***						
	În total:	**37**	**33**	**40**	**33**	**45**	**37**	**933 952**	**1034545**	**629033**						

Reieşind din datele reflectate în tabel se observă, că salariul muncitorilor de bază se menţine la acelaşi nivel indiferent de volumul lucrărilor executate în aceste perioade.

În tabelul de mai jos este reflectată analiza salariului mediu pentru muncitorii de bază faţă de salariul mediu pe întreprindere pentru perioada 2013 - 6 luni 2015 ÎM „DRCD Bălţi”:

Indicatori	**Perioade**			**diferenţa absolută**	
	2013	**2014**	**6 luni 2015**	**2013/2014**	**6 luni 2015/2014**
Numărul mediu scriptic pe întreprindere	104,10	105,50	106,70	1,40	1,20
Salariul mediu pe întreprindere, lei	3 791,40	3 772,80	4 107,30	-18,60	334,50
Venituri înregistrate, lei	22 321 270	15 554 100	7 049 306	- 6 767 170	-8 504 794
Salariului mediu la 1 leu în veniturile înregistrate, lei	0,00017	0,00024	0,00058	0,00007	0,00034
Numărul muncitorilor de bază analizaţi	33	33	37	0	4
Salariul mediu pentru muncitorii de bază analizaţi, lei	2525,50	2695,86	2838,18	170,36	142,32
Diferenţa salariului mediu pentru muncitorii de bază analizaţi faţă de salariul mediu pe întreprindere, lei	-1265,90	-1076,94	-1269,12	188,96	-192,18

Salariul mediu la 1 leu în veniturile obţinute de întreprindere în perioada de 6 luni anul 2015 înregistrează o majorare semnificativă fâţă de anii precedenţi. În acelaşi timp salariul mediu al muncitorilor de bază este în descreştere faţă de salariul mediu pe întreprindere în perioada anul 2013 - 6 luni 2015.

În opinia auditului, faptele descrise denotă necesitatea trecerii la utilizarea sistemul de salarizare în acord pentru remunerarea muncitorilor în scopul sporirii cointeresării acestora pentru majorarea veniturilor întreprinderii.

La momentul efectuării auditului la întreprindere încă nu este stabilit cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în mărime de 1900 lei pe lună începînd cu 1 mai 2015, conform HG nr. 219 din 29.04.2015 cu privire la modificarea p.1 din HG nr.165 din 09.03.2010 pentru calcularea salariilor angajaţilor, pe cînd în procesele-verbale de recepţie a lucrărilor executate sunt aplicate tarifele stabilite în baza acestei hotărîri.

Lipsa contractului colectiv de muncă şi remunerarea necorespunzătoare a muncitorilor de bază pot duce la apariţia conflictelor în relaţiile de muncă, la pierderea muncitorilor calificaţi şi la incapacitatea realizării sarcinilor întreprinderii.

Recomandări:

- *a elabora şi aproba Contractul colectiv de muncă pentru reglementarea raporturilor de muncă şi alte raporturi sociale la întreprindere;*
- *a revedea şi actualiza prevederile contractelor individuale de muncă în corespundere cu statele de personal şi structura întreprinderii ;*
- *a perfecta şi completa fişele de post în corespundere cu contractele individuale de muncă şi cerinţele postului;*
- *a actualiza contractele de răspundere materială deplină cu persoanele responsabile, care au în gestiune bunuri materiale în conformitate cu prevederile NG nr.449 din 29.04.2004 şi HG nr. 474 din 28.04.1998;*
- *a examina posibilitatea şi oportunitatea de aplicare a sistemului de salarizare în acord pentru muncitorii de bază;*
- *a executa cerinţele prevăzute prin HG nr. 219 din 29.04.2015 privind asigurarea cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real.*

2.2.10. Gestionarea creanţelor

Conform datelor contabilităţii la sfîrşitul fiecărei perioade de gestiune se înregistrează creanţe, însă acestea nu sunt supuse inventarierii anuale în cadrul inventarierilor petrecute. În cadrul întreprinderii nu se efectuează analiza şi controlul permanent asupra creanţelor pentru identificarea celor compromise. În cadrul auditării s-a constatat, că sunt înregistrate creanţe încă din anul 2011, după cum este reflectat în tabelul următor:

Analiza creanţelor semnificative/compromise a ÎM DRCD Bălţi înregistrate

la situaţia de 01.07.2015

Agentul economic	obiectul	creanţe la 30.06.2015	2015	2014	2013	2012	2011	Înaintate în judecată
ÎM Regia Apă-Canal Balti	restabilire supaturi	348 822,91		155833,40	192 989,51			
ASITO CIA S.A	servicii rituale	15 276,00		**15 276,00**				31.12.2014
Coloana Specializată Mobilă	servicii rituale	5 544,51			5 544,51			
Drumuri Bălţi S A	servicii de transport	14698,11	14 698,11					
ÎM DS ARC--2	compensare servicii comunale	7 419,37					**7 419,37**	
Elitautodiamant SRL	arenda	1 568,66			1 568,66			
Gloria SRL	servicii de transport	3 121,00		3 121,00				
Glorin Inginering SRL	servicii de transport	10 368,00		10 368,00				
Gospodaria Locativ-Comunala Bălţi	servicii de transport	14 349,54	509	7413,00		6427,54		
Iacobas Construct SRL	materiale	800,00			800,00			
Instituţia Medico Sanitara Pub	servicii rituale	1 875,00		1 875,00				
Magistrala SA	servicii de transport	8 211,04	3 068,62	5 142,42				
Moldagrotehnica SA	servicii de transport	1 139,07			1 139,07			
Nica - R Comerţ SRL	servicii de transport	3 915,00			3 915,00			
Sanda- Mazur II	servicii de transport	145,70		145,70				
ÎM Sectorul Specializat de Montar	compensare servicii	55 146,33					**55 146,33**	

	comunale							
Service - Auto FPC SRL	arenda încăperii	1 680,84		1 680,84				
Spitalul Clinic Municipal Balţi	transportare cadavre	56 584,80	53 376,00	3208,80				
TERRA SALUBRITATE SRL	compensare servicii comunale	115 528,90			**115 528,90**			11.02.2015
TERRACLEANING NORD SRL	servicii auto	74 155,60			**74 155,60**			05.02.2015
Alte creanțe curente	alte servicii	165 130,74	165 130,74					
Total creanţe		**905 481,12**	**236 782,47**	**204 064,16**	**395 641,25**	**6 427,54**	**62 565,70**	
Ponderea pe ani în total %		**100,00**	**26,15**	**22,54**	**43,69**	**0,71**	**6,91**	

Reieşind din analiza efectuată s-a constatat, că sunt înregistrate creanţe cu termen de prescripţie expirat (anul 2011) în sumă de **62 565,70 lei**, care constituie 6,91 % din totalul creanţelor în suma de 905 481,12 lei înregistrate la situaţia din 30.06.2015, la întreprinderile municipale, care nu mai activează din anul 2011, şi anume:

- ÎM Direcţia Specializată Antrepriză Reparaţii şi Construcţii -2 în sumă de 7419,37 lei;
- ÎM Sectorul Specializat de Montare şi exploatare a ST în sumă de 55146,33 lei, pentru care nu s-au întreprins acţiuni de încasare a creanţelor.

Ponderea semnificativă de 43,69 % din totalul creanţelor revine creanţelor a 8 agenţi economici în sumă de 395 641,25 lei din anul 2013. În luna februarie anul 2015 au fost înaintate acţiuni în judecată la 3 agenţi economici cu creanţe în sumă de **204 960,50 lei** sau respectiv 22,64 % din totalul creanţelor, şi anume:

- Terra Salubritate SRL cu creanţe în sumă de 115 528,90 lei;
- Terracleaning Nord SRL cu creanţe în sumă de 74 155,60 lei;
- SA Asito cu creanţe în sumă de 15 276,00 lei.

Tinînd cont de faptul, că aceşti agenţi economici au suspendat activitatea există riscul de neîncasare a acestor mijloace băneşti.

Lipsa monitorizării permanente asupra încasării creanţelor şi neefectuarea inventarierii anuale a acestora conduc la apariţia pierderilor în sumă de **267 526,20 lei** şi la diminuarea profitului întreprinderii.

Recomandări:

- *a efectua monitorizarea şi analiza periodică a creanţelor cu luarea deciziilor privind încasarea sau transmiterea la organele de judecată.*

2.2.11. Uzina de producere a mixturilor de beton asfaltic

ÎM DRCD Bălţi dispune de uzina de producere a mixturilor de beton asfaltic, care este amplasată la o distanţă de 10 km, înzestrată cu utilaj învechit, la care activează 5 angajaţi, inclusiv maistrul. În anul 2014 a produs 2 869,48 tone şi în perioada de 6 luni anul 2015 a produs 1 275,98 tone de beton asfaltic.

S-a stabilit că pentru anii 2014-2015 lipsesc norme aprobate de către conducerea ÎM DRCD Bălţi la producerea mixturilor de beton asfaltic.

În anul 2014 s-au utilizat norme în baza reţetei mixturii asfaltice finale Nr.2-MA din 12.05.2014 elaborate de laboratorul de încercări şi cercetări a materialelor pentru drumuri şi construcţii al Centrului de metrologie aplicată şi certificare Î.S. Necătînd la faptul utilizării acestor norme s-au constatat următoarele abateri, spre exemplu:

- în luna august anul 2014, în urma înlocuirilor de materiale faţă de normele aplicate la producerea mixturii de beton asfaltic s-a efectuat supraconsum de piatră spartă de granit în

cantitate de 100,0 m³ în sumă de 33802 lei (100,0 m³ x 338,02 lei) în locul economiei a 99,5 m³ de nisip de la concasarea pietrei de calcar în sumă de 20 549 lei (99,5 m³ x 206,53 lei), astfel majorînd costul mixturii de beton asfaltic produs cu **13 253 lei** (33802 lei – 20549 lei).

- în luna decembrie 2014, în urma înlocuirilor de materiale faţă de normele aplicate la producerea mixturii de beton asfaltic s-au efectuat supraconsumuri de piatră spartă de granit în cantitate de 36,56 m³ în sumă de 11 983 lei (36,56 m³ x 327,76 lei) şi 37,14 m³ de nisip de la concasarea pietrei de granit în sumă de 7497 lei (37,14 m³ x 201,85 lei) în locul economiei a 71,87 m³ de nisip de la concasarea pietrei de calcar în sumă de 1257 lei (71,87 m³ x 17,49 lei). În urma înlocuirilor de materiale efectuate de către ÎM DRCD Bălţi, supraconsumul faţă de economie a adus la majorarea costului de producere a mixturii de beton asfaltic în sumă de **18 223 lei** (7 497 lei +11 983 lei -1 257 lei). Cantitatea supraconsumului depăşeşte cantitatea economiei cu 1,83 m³ (36,56 m³ + 37,14 m³ - 71,87 m³). Explicaţii şi argumentări privind înlocuirea materialelor la întreprindere nu există.

S-au stabilit şi cazuri de rotunjire a cantităţii de materiale de pînă la 0,5 m³, care de asemenea conduce la supraconsum şi respectiv la denaturarea costului mixturii de beton asfaltic produse.

La fel şi în lunile aprilie, mai şi iunie ale anului 2015, pentru producerea mixturii de beton asfaltic s-au aplicat diferite norme de consum a materialelor, cu abateri faţă de cele elaborate de laboratorul de încercări şi cercetări a materialelor pentru drumuri şi construcţii al Centrului de metrologie aplicată şi certificare Î.S, în baza reţetei mixturii asfaltice finale Nr.1-MA din 18.05.2015.

Rapoartele de producere a mixturii de beton asfaltic prezentate nu sunt semnate de către persoana responsabilă de la uzină.

Preţul pentru 1 tonă de mixtură de beton asfaltic se include în valoarea lucrărilor executate în baza calculaţiei întocmite şi aprobate de conducătorul întreprinderii. Menţionăm, că una şi aceiaşi calculaţie se utilizează pentru perioade mai mari de 6 luni, necătînd la faptul, că permanent au loc modificări de preţuri şi tarife la resursele utilizate. Astfel calculaţia aprobată în luna octombrie 2014 cu preţul de 1352,88 lei pentru 1 tonă de mixtură de beton asfaltic a fost utilizată pînă în luna aprilie anul 2015.

La uzina de producere a mixturii de beton asfaltic lipseşte cântar destinat măsurării materialelor intrate şi ieşite, cu scopul de a evita posibilele cazuri de apariţie a fraudelor şi lipsurilor de materiale. Mai atenţionăm şi asupra faptului, că hotarele teritoriului uzinei nu este îngrădit, ceia ce indică la riscul neasigurării integrităţii bunurilor materiale depozitate.

De menţionat faptul, că la uzina de producere a mixturii de beton asfaltic materialele sunt recepţionate numai în baza documentelor de însoţire a acestora - facturi fiscale, iar bunurile materiale eliberate nu sunt cântărite. Materialele în vrac sunt depozitate şi păstrate pe teritoriu în grămezi ne separate pe tipuri. Pentru producerea amestecului de beton asfaltic la uzină se utilizează un singur dozator preliminar de măsurare a materialelor, ceia ce influenţează calitatea asfaltului produs, precum şi încălcarea normelor necesare pe tipuri de materiale pentru producerea mixturii de beton asfaltic.

La transportarea materialelor la obiecte unde au loc lucrările, inclusiv şi la transportarea mixturii de beton asfaltic de la uzina de producere a mixturii de beton asfaltic nu sunt utilizate formulare tipizate conform *Instrucţiunii privind evidenţa, eliberarea, păstrarea şi utilizarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special (anexa nr.2 la HG nr.294 din 17.03.1998 cu privire la executarea Decretului Preşedintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23 decembrie 1997), care prevede că: „Formularele tipizate de documente primare cu regim special se utilizează în cazurile: c) transportării activelor în cadrul entităţii dezintegrate din punct de vedere teritorial şi în afara entităţii fără transmiterea dreptului de proprietate”*

Lipsa normelor aprobate pentru producerea mixturii de beton asfaltic, explicaţiilor şi argumentărilor de înlocuire a materialelor faţă de normele aplicate, utilizarea unui singur dozator preliminar de măsurare a materialelor la producere, transportarea mixturii de beton asfaltic şi a materialelor în vrac la obiecte fără măsurare şi fără formulare speciale de însoţire influenţează negativ asupra calităţii asfaltului produs şi au condus la majorarea costului mixturii de beton asfaltic produs cu 31 476 lei şi la neasigurarea integrităţii bunurilor.

Recomandări:

- *a aproba pentru fiecare an norme de consum pentru producerea mixturii de beton asfaltic cu asigurarea respectării acestora;*
- *a argumenta pentru toate abaterile şi devierile de la normele de consum cu prezentarea explicaţiilor şi dovezilor necesare pentru luarea deciziilor la casarea materialelor pentru producerea mixturii de beton asfaltic;*
- *a procura şi instala la uzina de producere a mixturii de beton asfaltic cântar pentru cântărirea materialelor în vrac primite şi eliberate;*
- *a procura dozatore preliminare de măsurare pentru fiecare tip de materiale;*
- *a utiliza formularele tipizate prevăzute de HG nr.294 din 17.03.1998 cu privire la executarea Decretului Preşedintelui Republicii Moldova nr.406-II din 23 decembrie 1997 la transportarea mixturii de beton asfaltic şi materialelor în vrac de la uzină la obiecte.*

2.2.12. Lucrări de întreţinere a cimitirelor din municipiul Bălţi

Conform activităţii desfăşurate ÎM DRCD Bălţi a executat lucrări de întreţinere a obiectelor publice de amenajare, inclusiv lucrări de întreţinere a celor 6 cimitire din m. Bălţi în valoare de 1 038 132,75 lei în anul 2014 şi în sumă de 520 858,18 lei în I semestru anul 2015, finanţate din bugetul municipal. La aceste obiecte se îndeplinesc următoarele tipuri de lucrări:

- se repară drumurile de pe teritoriul cimitirului;
- se nivelează drumurile din îmbrăcăminte de pietriş cu autogrederul;
- se coseşte iarba manual sau cu maşina de tuns iarba;
- se adună şi se transportă gunoiul şi iarba cosită;
- se taie copacii sau crengile uscate, etc.

Toate lucrările executate sunt coordonate şi respectiv semnate procesele-verbale de recepţie a lucrărilor executate de către specialiştii Direcţiei locativ comunale din cadrul Primăriei. Cu toate acestea s-au stabilit cazuri, cînd perioada îndeplinirii de facto a lucrărilor nu corespunde cu perioada includerii în procesele verbale de recepţie a lucrărilor executate. Ca exemplu Proces verbal privind lucrările de *întreţinere a cimitirului orăşenesc PO Reut* în sumă de 378152,42 din luna septembrie 2014 conţine lucrări executate în perioadele precedente 16.05.2014-06.08.2014.

A fost efectuată vizita la faţa locului, la cimitirul din str. Gagarin, pentru verificarea lucrărilor efectuate în luna august de cosire, de strângere şi transportare a gunoiului, de existenţă a apei pe teritoriul cimitirului şi a corectitudinii documentelor întocmite privind efectuarea acestor lucrări, corectitudinii calculării salariului şi casării combustibilului. Încălcări semnificative nu s-au stabilit. Însă pe parcursul vizitei au fost făcute unele observaţii, referitor la faptul, că cimitirul din str. Gagarin nu are gard, aleile principale sunt din îmbrăcăminte de pietriş şi în timpul ploilor la cimitir este dificil accesul la morminte din cauza glodurilor. Locuitorii vilelor din vecinătate aduc şi aruncă gunoiul în locurile de acumulare de pe teritoriul cimitirului.

Conform activităţii desfăşurate întreprinderea prestează servicii funerare persoanelor fizice şi persoanelor juridice, în baza preţurilor calculate şi aprobate de conducător, cu încasarea

veniturilor în anul 2014 în sumă de 952 071 lei şi perioada 6 luni anul 2015 în sumă de 326 030 lei. Mai jos este redată analiza veniturilor pentru unele servicii funerare încasate de la persoane fizice în perioada anului 2014 - 6 luni 2015:

Analiza veniturilor pentru servicii funerare încasate de la persoane fizice în perioada 2014 - 6 luni 2015

Lunile	**Numărul de decese înregistrat la OSC Bălţi**	**Numărul de decese înregistrat la ÎM DRCD Bălţi, conform registrului şi sumele încasate pentru înregistrare**		**numărul şi sumele încasate pentru săparea gropilor**		**numărul şi sumele încasate pentru serviciile acordate în cazul locurilor bronate anticipat fără săparea gropilor**		**Numărul total 9=(5+7)**	**Diferenţa 10=(9-3)**
		Numărul	**Suma, lei**	**Numărul**	**Suma, lei**	**Numărul**	**Suma, lei**		
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
ianuarie	142	100	5409	61	42069	41	3239	102	2
februarie	109	103	5441	58	46886	42	3417	100	-3
martie	130	106	5893	64	45526	40	3160	104	-2
aprilie	109	73	4144	38	25724	38	3002	76	3
mai	118	104	6002	51	35185	50	3950	101	-3
iunie	79	67	3823	31	20461	34	2686	65	-2
iulie	96	71	4058	35	23610	33	2607	68	-3
august	90	89	5042	47	32750	41	3239	88	-1
septembrie	97	82	4726	40	27129	36	2844	76	-6
octombrie	102	83	4724	39	25940	45	3555	84	1
noiembrie	107	80	4610	39	26031	37	2923	76	-4
decembrie	105	106	6058	57	42030	48	3792	105	-1
Total anul 2014	**1284**	**1064**	**59930**	**560**	**393341**	**485**	**38414**	**1045**	**-19**
ianuarie	130	109	6628	55	41769	53	4525	108	-1
februarie	124	115	8689	62	46387	51	5355	113	-2
martie	132	102	7688	47	35025	53	5565	100	-2
aprilie	100	77	5763	37	25565,5	37	3885	74	-3
mai	103	82	6314	35	24523,5	45	4725	80	-2
iunie	103	96	7051	45	30048	48	5040	93	-3
Total 6 luni anul 2015	**692**	**581**	**42133**	**281**	**203318**	**287**	**29095**	**568**	**-13**

Informaţiile despre persoanele decedate se înregistrează în registrul de evidenţă a înmormântărilor pe teritoriul cimitirelor din municipiul Bălţi cu încasarea preţului pentru acest serviciu. În cazul, cînd pentru persoana decedată a fost rezervat (bronat) şi achitat locul anticipat, achită doar taxa pentru serviciile acordate fără a achita tariful pentru săparea gropilor. În rezultatul contrapunerii datelor s-a constatat că, în lipsa controlului privind ţinerea registrelor şi evidenţa plăţilor, nu au fost achitate pe deplin serviciile funerare, în anul 2014 în 19 cazuri şi în perioada de 6 luni anul 2015 în 13 cazuri. În registre sunt admise corectări şi ştersături, nu se conţin informaţii privind refuzul sau motivul de a beneficia de serviciile întreprinderii, ceia ce nu permite de a ne expune asupra abaterilor constatate.

Lipsa gardului şi a accesului la morminte în perioada ploilor duce la acumularea murdăriei şi a gunoiului pe teritoriul cimitirului de la locuitorii vilelor din vecinătate. Lipsa controlului privind ţinerea registrelor şi evidenţa plăţilor pentru serviciile funerare pot duce la neîncasarea veniturilor corespunzătoare.

Recomandări:

- *a examina oportunităţi şi posibilităţi (cu participare în proiecte) de atragere a instituţiilor religioase şi necomerciale în scopul instalării gardului şi amenajării teritoriului cimitirului din str. Gagarin;*

- *a asigura menţinerea curăţeniei pe teritoriul cimitirelor în scopul susţinerii tradiţiei de păstrare cu demnitate a locurilor de înmormântare a locuitorilor municipiului, educării respectului şi responsabilităţii faţă de băştinaşi pentru starea mediului înconjurător;*
- *a stabili politici clare referitor la ţinerea registrelor şi evidenţa plăţilor, la stabilirea drepturilor şi facilităţilor de beneficiere a serviciilor funerare pentru persoanele fizice;*
- *a precăuta posibilitatea de a elabora un sistem electronic de ţinere a evidenţei persoanelor înmormântate la cimitirele de pe teritoriul municipiului Bălţi cu asigurarea accesului public la aceste informaţii.*

*Referitor la scopurile controlului din **p. 2.3**. Asigurarea securităţii activelor materiale si informaţionale ale ÎM DRCD Bălţi.*

2.3.1. Asigurarea securităţii şi integrităţii sistemului informaţional

ÎM DRCD Bălţi a utilizat în anul 2014 sistemul informaţional pentru ţinerea contabilităţii programul 1-C „Предприятие" – versiunea 7.7 Accaunt-Timbal, iar din 01.01.2015 utilizează programul 1-C „Предприятие" – versiunea 7.7 Logic cont, care sunt conectate în reţea şi se utilizează de către 4 persoane din contabilitatea întreprinderii. Pentru întocmirea devizelor locale şi a proceselor-verbale de recepţie a lucrărilor executate se utilizează sistemul informaţional WinSmeta, care este instalat la un singur calculator şi se utilizează de o singură persoană din secţia de planificare şi producere.

La întreprindere lipseşte ordinul privind desemnarea persoanelor, care au acces la utilizarea sistemelor informaţionale. Lipsesc proceduri de asigurare a securităţii sistemelor informaţionale şi a creării copiei de rezervă a bazei de date. Utilizatorii sistemelor informaţionale nu dispun de parole de acces şi nu este limitat accesul la bazele de date pentru fiecare utilizator în parte, în dependenţă de atribuţiile stabilite conform funcţiei deţinute. Nu este desemnată persoana responsabilă de efectuarea modificărilor şi completărilor în sistemul informaţional.

Sistemul informaţional nou procurat programul 1- C „Предприятие" – versiunea 7.7 Logic cont nu a fost pe deplin supus testării pentru ajustarea lui la necesităţile întreprinderii. Menţionăm, că pe parcursul auditării acest program a fost supus testării şi s-a constatat, că programul utilizat acoperă necesităţile întreprinderii, cu excepţia unor elemente prezentate spre prelucrare programatorului. Necătînd la faptul, că programul 1- C „Предприятие" – versiunea 7.7 Logic cont permite contabilitatea automatizată şi controlul asupra gestionării patrimoniului şi operaţiunilor economice ale întreprinderii, pe unele compartimente se ţine evidenţa manual, cu trecerea ulterioară a datelor în programul 1-C, de exemplu:

- ❖ contabilitatea stocurilor, în ce priveşte dările de seamă privind disponibilul şi rulajul bunurilor materiale prezentate de gestionari;
- ❖ contabilitatea anvelopelor şi acumulatoarelor şi calcularea amortizării acestora.

Contabilitatea datoriilor faţă de personal privind retribuirea muncii se ţine în ambele programe, precedent 1-C „Предприятие" – versiunea 7.7 Accaunt-Timbal şi actual 1-C „Предприятие" – versiunea 7.7 Logic cont. Dun spusele contabilului responsabil de acest sector, acest lucru se efectuează în scopul verificării suplimentare a datelor.

Lipsa procedurilor de asigurare a securităţii sistemelor informaţionale, ţinerea contabilităţii manuale, utilizarea concomitentă a două programe conduc la pierderea sau denaturarea informaţiilor, la apariţia fraudelor, la utilizarea ineficientă a timpului şi resurselor, la comiterea erorilor, la slăbirea controlului asupra veridicităţii şi integrităţii informaţiilor înregistrate în contabilitate.

Recomandări:

- *a desemna persoane responsabile de accesul la sistemele informaţionale utilizate la întreprindere şi delimitarea accesului acestora prin parole în limitele atribuţiilor de serviciu;*

- *a desemna persoana responsabilă de efectuarea modificărilor în sistemul informaţional;*
- *a asigura crearea şi păstrarea copiei de rezervă a bazei de date;*
- *a asigura ţinerea contabilităţii automatizate pe toate compartimentele cu utilizarea unui singur program 1-C „Предприятие" – versiunea 7.7 Logic cont.*

Referitor la scopurile controlului din ***p.*** **2.4.** Asigurarea controlului intern (CI) al legalităţii tranzacţiilor economice ale ÎM DRCD Bălţi.

Conform contractului de antrepriză nr. 93 din 30.08.2013 s-au îndeplinit lucrări de reparaţie şi întreţinere a străzilor magistrale, inclusiv în luna octombrie anul 2013 au fost executate lucrările pe o suprafaţă de 15 063,77 m² în valoare de 2 913 664 lei. Conform p.10.1 al contractului este prevăzută perioada de garanţie de 1 an pentru lucrările executate.

În luna noiembrie anul 2014 în lipsa justificării şi argumentării, fără indicaţii scrise, în lipsa listei de defecte şi a calculelor cu măsurări respective, de către ÎM DRCD Bălţi au fost suportare cheltuieli de remediere a lucrărilor rebutate parţial pe str. 31 August pe o suprafaţă de 261,84 m² în valoare de **68 907,87 lei**, cu casarea materialelor în sumă de 32595,80 lei conform actului nr.1.

La fel în lipsa justificării şi argumentării, fără indicaţii scrise din partea Primăriei, în lipsa listei de defecte şi a calculelor cu măsurări respective, în lună noiembrie anul 2014 au fost suportare cheltuieli de remediere a lucrărilor rebutate parţial pe str. Dubinovschi pe o suprafaţă de 151,21 m² în valoare de **40 367,54 lei**, cu casarea materialelor în sumă de 18819,65 lei, conform actului nr.2, pentru lucrările îndeplinite în anul 2010 de către ÎM Direcţia Specializată Antrepriză Reparaţii şi Construcţii, care nu mai activează din anul 2011 şi documentar nu pot fi demonstrate.

Reieşind din spusele conducerii şi datele din foile de parcurs ale mijloacelor de transport privind transportarea mixturii de beton asfaltic şi rapoartelor de lucru a mecanismelor din luna iulie 2014 la aceste obiecte, se confirmă că lucrările au fost executate de facto în luna iulie 2014, dar operaţiunea economică a fost înregistrată în contabilitate în luna noiembrie 2014.

Executarea neargumentată, fără indicaţii scrise din partea Primăriei, a lucrărilor de înlăturare a defectelor a condus la risipirea resurselor umane, materiale şi tehnice, precum şi la diminuarea profitului întreprinderii cu **109 275,41 lei**.

Recomandări:

Pentru întreprindere:

- *a asigura justificarea şi argumentarea motivelor cheltuielilor suportate la înlăturarea defectelor lucrărilor executate.*

Pentru Fondator:

- *a asigura documentarea argumentată şi avizarea dispoziţiilor privind necesităţile de executare a lucrărilor neplanificate.*

Referitor la scopurile controlului din ***p.*** **2.5.** Asigurarea controlului intern (CI) a cheltuielilor predestinate si eficiente a fondurilor bugetare, a cheltuielilor aferente altor proiecte speciale.

2.5.1. Lucrările de reparaţii şi întreţinere a drumurilor

2.5.1.1. Norme utilizate la executarea lucrărilor şi prestarea serviciilor

Pentru desfăşurarea activităţii în cadrul întreprinderii sunt utilizate norme în conformitate cu actele normative în construcţii, norme aprobate de Primărie, cît şi norme aprobate la nivel de întreprindere de către conducător. În acelaşi timp lipsesc norme aprobate la producerea mixturii de beton asfaltic, norme privind casarea combustibilului pentru lucrările de încărcare-descărcare la locul de executare a lucrărilor, norme de perisabilitate naturală a materialelor.

De menţionat, ca una şi aceiaşi calculaţie se utilizează pentru perioade mai mari de 6 luni, necătînd la faptul, că permanent au loc modificări de preţuri şi tarife la resursele utilizate. Astfel calculaţia aprobată în luna aprilie 2014 cu preţul de 1336,53 lei pentru tipul „V" M-II şi cu preţul de 1257,02 lei pentru tipul B M2 pentru 1 tonă de mixtură de beton asfaltic a fost utilizată pînă în luna septembrie anul 2014, calculaţia aprobată în luna octombrie 2014 cu preţul de 1352,88 lei pentru tipul „V" M-II pentru 1 tonă de mixtură de beton asfaltic a fost utilizată pînă în luna aprilie anul 2015, iar calculaţia aprobată în luna mai 2015 cu preţul de 1168,03 lei pentru 1 tonă de mixtură de beton asfaltic se utilizează pînă în prezent pentru includerea în valoarea lucrărilor executate.

Lipsa normelor aprobate la producerea mixturii de beton asfaltic, norme privind casarea combustibilului pentru lucrările de încărcare-descărcare la locul de executare a lucrărilor, norme de perisabilitate naturală a materialelor, neexaminarea periodică a modificărilor de preţuri şi tarife la resursele utilizate aduc la consumuri neargumentate şi la denaturarea valorii lucrărilor executate.

Recomandări:

- *a asigura aprobarea normelor utilizate la producerea mixturii de beton asfaltic, norme privind casarea combustibilului pentru lucrările de încărcare-descărcare la locul de executare a lucrărilor, norme de perisabilitate naturală a materialelor;*
- *a examina periodic modificările de preţuri şi tarife la resursele utilizate pentru producerea 1 tone de mixtură de beton asfaltic cu aprobarea lunară a calculaţiilor.*

2.5.1.2. Corectitudinea lucrărilor executate

În rezultatul analizei preţului pentru 1m² de lucrări executate la reparaţia străzilor magistrale de către ÎM DRCD Bălţi în perioada 2013 – 2015 s-a stabilit, că în perioada anilor 2013 – 2015 preţul pentru 1m² de lucrări de reparaţie a străzilor magistrale variază de la o perioadă la alta, după cum este redat în tabelul următor:

Anul	Valoarea lucrărilor cu TVA, mii lei	suprafaţa reparată, m²	Montarea bordurilor, m.l.	Ridicarea trapurilor, buc.	Înlăturarea fisurilor, m.l.	**Preţul pentru 1m², lei**	Inclusiv pe elemente, lei											
							salariu	Bitum	Asfalt	Borduri	compresor	Catoc	Bitumovarca	Minifreza	Asfaltorez	Autocamion	Cisterna auto	Alte*
2013	14707,3	53946,0	1432	50	1000	**272,60**	10,66	8,03	127,5	5,17	8,35	6,95	0,18	0,42	0,65	1,26	0,52	103
În %							3,91	2,95	46,77	1,9	3,06	2,53	0,07	0,15	0,24	0,46	0,19	37,77
2014	5738,7	14645,86	-	-	-	**391,83**	33,75	6,08	132,9		18,70	4,04	1,89	6,58	7,93	18,5	7,58	153,88
În %							8,61	1,55	33,93		4,77	1,03	0,48	1,68	2,03	4,72	1,93	39,27
2015	5387,3	12066,00	650	15	-	**446,49**	45,61	6,58	148,4	10,2	26,8	4,90	1,21	6,40	6,52	15,7	5,14	169,1
În %							10,22	1,47	33,23	2,29	5,99	1,10	0,28	1,43	1,46	3,51	1,15	37,87

* inclusiv în alte: contribuţii şi prime, cheltuieli de regie, beneficiul de deviz, TVA

Este de menţionat faptul, că creşterea preţului pentru 1m² se datorează majorării salariului şi a costurilor de întreţinere a maşinilor şi mecanismelor.

La procesele-verbale de recepţie a lucrărilor executate este anexată **schema suprafeţei obiectului** pentru lucrările de reparaţie a drumurilor, dar acestea nu conţin date privind data, numele, semnătura persoanei care a efectuat măsurările respective şi a întocmit schema respectivă, nu sunt contrasemnate de reprezentantul beneficiarului şi nici aprobate de conducătorul ÎM DRCD Bălţi. De asemenea în schema obiectului nu se fixează date despre

grosimea stratului de îmbrăcăminte asfaltică necesară pentru aplicare, de aceia nu poate fi confirmată şi argumentată cantitatea amestecului de beton asfaltic inclusă în procesele-verbale de recepţie a lucrărilor executate. Spre exemplu, conform procesului-verbal de recepţie a lucrărilor executate pentru luna iunie anul 2015 la obiectul din strada Decebal 168 s-au efectuat lucrări de reparaţie a drumului pe o suprafaţă de 673,75 m² în valoare de 144 032,50 lei, finanţate din bugetul municipal Bălţi, pentru care au fost utilizate 65 tone de amestec de beton asfaltic în sumă de 75921,95 lei, în lipsa specificării grosimii stratului necesar de îmbrăcăminte asfaltică.

Cu acest scop în cadrul auditului s-au efectuat măsurări de control a stratului îmbrăcămintei asfaltice pe opt străzi magistrale a cîte trei probe pentru fiecare obiect fiecare, în total 24 probe şi o probă de pe drumul din îmbrăcăminte de pietriş din s.Pelenia, care au fost reparate în anul 2014.

Măsurările au fost efectuate în corespundere cu normativele în vigoare de către laboratorul de încercări şi cercetări a materialelor pentru drumuri şi construcţii al Centrului de metrologie aplicată şi certificare Î.S. Rezultatele analizelor au constatat, că grosimea stratului de beton asfaltic pe str. Bulgară 19/6 constituie 37 mm, iar pe celelalte 7 străzi variază de la 50 mm pînă la 54 mm.

Conform indicilor rapoartelor de încercări s-a constatat, că pentru toate probele, pe carote prelevate din straturile de uzură, coeficientul de compactare corespunde cerinţelor tehnice SniP 3.06.03 – 85 p.10.41, şi anume:

- densitatea medie a betonului asfaltic (carotă), conform cerinţelor SM STB 1115:2008 p.6.1 este de la 2,32 pînă la 2,37 g/cm³;
- densitatea medie a betonului asfaltic după reformare, conform cerinţelor SM STB 1115:2008 p.6.1 este de la 2,32 pînă la 2,38 g/cm³;
- coeficientul de compactare constituie de la 0,991 pînă la 1,000.

Compoziţia granulometrică a mixturii asfaltice corespunde cerinţelor SM STB 1033:2008 „Amestec de beton asfaltic fierbinte cu granulozitatea fină pentru beton asfaltic dens ŞMBg" cu conţinutul de bitum în amestec de la 7,68% pînă la 7,84 %, norma constituind 7,8 % ± 0,15%.

Rezultatele încercărilor amestecului de piatră spartă de calcar prelevat din stratul drumului din s. Pelenia au constatat, că grosimea stratului de amestec de piatră constituie 280 mm, din care 110 mm stratul vechi şi 170 mm stratul nou. Conform indicilor raportului de încercări s-a constatat, că rezistenţa la sfărîmare – pierdere de masă constituie M400 şi corespunde cerinţelor tehnice GOST 8267-93. După compoziţia granulometrică a amestecului în stratul aplicat de 170 mm au fost utilizate mai multe fracţii, care au fost împănate în scopul de a primi un strat bine compactat.

Drumul executat, pe parcursul unui an, s-a menţinut bine. Nu au fost spălate marginile drumului şi nu au apărut gropi esenţiale, care ar putea duce la deteriorarea drumului.

De către verificatori a fost menţionat faptul, că plombarea repetată a gropilor nu este eficientă şi a recomandat înlocuirea cu straturi noi a suprafeţelor comune cu multe gropi mici, în scopul economisirii resurselor în timp, mijloacelor financiare, a maşinilor şi mecanismelor.

Lipsa indicatorilor şi parametrilor privind dimensiunile suprafeţelor, precum şi adâncimea acestora în schemele obiectelor supuse lucrărilor de reparaţii a drumurilor conduc la utilizarea necorespunzătoare a normelor de deviz pentru aceste lucrări, iar plombarea repetată a gropilor fără înlocuirea cu straturi noi a suprafeţelor comune cu multe gropi mici indică la risipirea resurselor în timp, mijloacelor financiare şi a maşinilor şi mecanismelor

Recomandări:

Pentru întreprindere:

- *a indica în schemele obiectelor toţi indicatorii şi parametrii privind dimensiunile suprafeţelor pentru executarea lucrărilor, precum şi adâncimea lor stabilită în urma măsurărilor efectuate;*
- *a asigura semnarea de către persoanele responsabile de efectuarea lucrărilor a schemelor acestor obiecte, precum şi contrasemnării acestora de reprezentantul beneficiarului;*
- *a efectua reparaţii în porţiuni sumate de drumuri în locul porţiunilor de gropi mici plombate repetat, prin înlocuirea cu straturi noi a suprafeţelor comune cu multe gropi;*
- *a aplica tehnologii şi materiale contemporane pentru efectuarea reparaţiilor efective a drumurilor (de exemplu bitum modificat marca EU STB – 12 – 20 – 2010);*
- *a examina oportunităţi şi posibilităţi de dotare a întreprinderii cu utilaj şi maşini contemporane pentru efectuarea reparaţiilor drumurilor (de exemplu „remixer" care se produce în or.Breansc).*

Pentru Fondator:

- *a asigura controlul asupra indicatorilor, parametrilor suprafeţelor pentru executarea lucrărilor indicate în schemele obiectelor şi contrasemnarea lor de către specialiştii Direcţiei locativ comunale.*

2.5.1.3. Corespunderea operaţiunilor economice cu perioada producerii evenimentelor

În lunile ianuarie-februarie anul 2015 în procesele-verbale de recepţie a lucrărilor executate au fost incluse lucrările îndeplinite de facto în lunile septembrie-decembrie anul 2014, după cum urmează:

Nr. d/o	**Denumirea obiectului**	**luna în care au fost**		**valoarea lucrărilor executate**			
		îndeplinite de facto anul 2014	**reflectate la venituri în baza proceselor-verbale anul 2015**	**fără TVA**	**TVA 20%**	**Total**	**inclusiv supravegherea tehnică**
I	**Lucrări de întreţinere a obiectelor de amenajare**			**80396,13**	**16079,22**	**96475,35**	**1188,11**
1.	Întreţinerea cimitirelor orăşeneşti şi înmormântărilor militare	noiembrie	ianuarie	35326,91	7065,38	42392,29	522,07
		decembrie	ianuarie	15819,42	3163,88	18983,3	233,78
		octombrie	ianuarie	29249,8	5849,96	35099,76	432,26
II	**Întreţinerea canalizării apelor fluviale**			**66774,60**	**13354,92**	**80129,52**	**986,81**
	Întreţinerea canalizării apelor fluviale	noiembrie	ianuarie	41864,3	8372,86	50237,16	618,68
		decembrie	ianuarie	24910,3	4982,06	29892,36	368,13
III	**Reparaţia şi întreţinerea drumurilor secundare**			**661092,47**	**132218,49**	**793310,96**	**9769,83**
	Reparaţia şi întreţinerea drumurilor secundare	septembrie	februarie	20456,67	4091,33	24548,00	302,32
		noiembrie	februarie	17303,58	3460,72	20764,30	255,72
		octombrie	februarie	53687,93	10737,59	64425,52	793,42
		noiembrie	februarie	52587,97	10517,59	63105,56	777,16
		decembrie	februarie	55236,82	11047,36	66284,18	816,30
		noiembrie	ianuarie	278603,42	55720,68	334324,10	4117,29
		noiembrie	februarie	97333,25	19466,65	116799,90	1438,42
		noiembrie	februarie	85882,83	17176,57	103059,40	1269,20

	T O T A L			**808263,20**	**161652,63**	**969915,83**	**11944,75**

Menţionăm, că costurile aferente lucrărilor îndeplinite de facto în lunile septembrie - decembrie anul 2014 (inclusiv: salariul, contribuţiile, primele, amortizarea, combustibilul, ş.a.) au fost reflectate în evidenţa contabilă în perioada corespunzătoare, cu excepţia materialelor, care de facto au fost utilizate la executarea acestor lucrări, dar în evidenţa contabilă au rămas în sold şi au fost casate în lunile ianuarie-februarie anul 2015. Din spusele conducerii şi persoanelor responsabile, acest fapt a fost generat de executarea lucrărilor solicitate de Primăria municipiului Bălţi în afara planului de finanţare.

În opinia auditului, toate costurile legate de executarea lucrărilor nominalizate era necesar să fie reflectate în bilanţul contabil ca servicii şi lucrări în curs de execuţie contul 215 „Producţia în curs de execuţie".

Evenimentele economice înregistrate în evidenţa contabilă ale ÎM DRCD Bălţi pentru perioada anilor 2014 - 6 luni 2015 nu redau situaţia reală privind rezultatele economico-financiare obţinute, situaţiile elementelor patrimoniale şi nici rezultatele inventarierii, efectuate la situaţia din 31.10.2014.

Pe parcursul perioadei 2014 a fost inclusă în procesele verbale de recepţie a lucrărilor executare finanţate din bugetul municipal suma de 79 959,21 lei *pentru supravegherea tehnică*, la care s-a calculat TVA 20% în sumă de 15 991,84 lei. La fel şi în prima jumătate a anului 2015 a fost inclusă suma de 68 726,67 lei la care s-a calculat TVA 20% în sumă de 13 945,33 lei. Sumele respective pentru supravegherea tehnică fără TVA sunt ulterior achitate Primăriei municipiului Bălţi.

Înregistrarea incorectă a operaţiunilor economice în necorespundere cu perioada petrecerii evenimentelor au condus la denaturarea informaţiilor reale privind soldul stocurilor, costurile lucrărilor executate în anul 2014, neînregistrarea veniturilor aferente anului 2014 în valoare în sumă de **808 263 lei**, care au fost înregistrate în anul 2015, cu denaturarea rezultatelor economico-financiare ale ambelor perioade de gestiune anul 2014 şi respectiv anul 2015.

Recomandări:

- *a asigura respectarea metodologiei calculării costurilor şi atribuirii acestora la perioadele corespunzătoare de gestiune;*
- *a examina oportunitatea de a efectua finanţarea directă Direcţiei din cadrul Primăriei, care de facto efectuează supravegherea tehnică asupra lucrărilor executate, în scopul economisirii mijloacelor băneşti cu suma TVA.*

Referitor la scopurile controlului din ***p.*** **2.6.** Asigurarea controlului intern (CI) al fiabilităţii, credibilităţii şi integrităţii informaţiilor furnizate în situaţiile financiare, in alte rapoarte ale ÎM DRCD Bălţi.

2.6.1. Raportul financiar

În raportul financiar pentru anul 2014 nu s-au reflectat toate operaţiunile legate de resursele materiale utilizate de facto la executarea lucrărilor în perioada septembrie-decembrie a anului 2014, dar neacceptate pentru plată de către benefiar Primăria m.Bălţi, operaţiunile economice respective fiind raportate la perioada de gestiune a anului 2015. La fel nu au fost reflectate operaţiunile de casare a anvelopelor şi acumulatoarelor scoase din funcţiune. La întocmirea raportului se admit erori pe unele posturi de active şi pasive, valoarea indicatorilor reflectată în raport nu corespunde cu cea din evidenţă (de exemplu informaţiile reflectate la contul 221, 227, 521, 531, etc.). Datele reflectate în raport nu sunt veridice şi din motivul evaluării incorecte a costului de intrare a mijloacelor fixe şi materialelor.

Raportul financiar nu se semnează de directorul întreprinderii (art.36 din Legea contabilităţii) şi nu se aprobă de către Consiliul-Director al ÎM DRCD Bălţi (p.11 lit.d. din Regulament).

Raportul financiar nu se verifică, nu se semnează şi nu se aprobă din partea Primăriei. La recepţionarea copiei raportului financiar nu se contrasemnează şi nu se confirmă de către reprezentanţii Direcţiei generale economico financiare din cadrul Primăriei Bălţi.

2.6.2. Cercetarea statistică trimestrială Forma 5-CI Consumurile, cheltuielile şi investiţiile întreprinderii

Datele reflectate în Forma 5-CI nu corespund cu datele reflectate în evidenţa contabilă a întreprinderii nici pe perioade, nici pe indicatori. (În rd. 0320 „Combustibil", rd. 0700 „Uzura (amortizarea) activelor pe termen lung", ş.a.). Indicatorii sunt evaluaţi incorect. Datele reflectate în Forma 5-CI pentru trimestrele anului 2014 – trimestrele 1 şi 2 ale anului 2015 nu sunt veridice.

Prezentarea informaţiilor eronate şi incomplete în situaţiile financiare şi alte rapoarte pot duce la denaturarea rezultatelor economico-financiare, cît şi la dezorientarea utilizatorilor privind situaţia reală la luarea deciziilor corespunzătoare.

Recomandări:

Pentru întreprindere:

- a respecta cerinţele Legii contabilităţii, a noilor SNC „Venituri" , SNC „Cheltuieli" şi SNC „Prezentarea situaţiilor financiare" pentru asigurarea veridicităţii situaţiilor financiare;
- a asigura recepţionarea lucrărilor executate de către beneficiar în perioade rezonabile pentru raportare la perioada de gestiune conform operaţiilor economice efectuate;
- a întocmi situaţiile financiare conform datelor din evidenţă în baza documentelor justificative;
- a asigura crearea obiectului de evidenţă şi costurile direct atribuibile pentru a-l aduce în locul şi în starea necesară pentru folosirea după destinaţie, precum şi a materialelor, conform SNC;
- a desemna persoane responsabile pentru controlul întocmirii si calităţii situaţiilor financiare;
- a întocmi Forma 5-CI conform datelor din evidenţa contabilă, în baza documentelor justificate, cu respectarea cerinţelor Indicaţiilor Metodologice privind cercetarea statistică, aprobat prin Ordinul BNS nr. 7 din 24.01.2014;
- a desemna persoane responsabile pentru completarea şi prezentarea Formei 5-CI, cît şi pentru controlul calităţii acesteia.

Pentru Fondator:

- a asigura verificarea datelor reflectate în situaţiile financiare, controlul întocmirii si calităţii acestora din partea Primăriei municipiului Bălţi.

Referitor la scopurile controlului din ***p.*** **2.7.** Identificarea prezenţei/ absenţei riscurilor / dovezilor de abuz şi/sau fraudă.

Riscuri de asumare a responsabilităţilor şi de suportare a cheltuielilor nejustificate

În urma participării ÎM DRCD Bălţi la licitaţia de achiziţii publice a fost încheiat contractul de antrepriză nr.56 din 30.04.2014 cu Primăria com. Pelenia în sumă de 780 929,54 lei pentru executarea lucrărilor de reparaţie a două sectoare de drum din s. Pelenia, r. Drochia ce duce spre grădiniţa de copii „Izvoraş" şi „Clopoţel". Lucrările date au fost efectuate de către SA „Drumuri Bălţi" conform contractului de sub antrepriză nr.1/08 din 01.06.2014 în aceiaşi sumă. Pentru serviciile acordate subantreprenorului ÎM DRCD Bălţi a obţinut o recompensă în mărime de 2% în sumă de 13 015,49 lei pentru acoperirea cheltuielilor suportate de organizare şi

supraveghere asupra îndeplinirii condiţiilor contractuale. În opinia auditului, în rezultatul cedării executării lucrărilor subantreprenorului SA „Drumuri Bălţi" nu a obţinut veniturile corespunzătoare şi a asumat responsabilităţi pentru lucrările respective.

Pe parcursul anului au avut loc modificări ale planului de finanţare, în baza deciziilor Consiliului Municipal Bălţi, legate de lucrările executate în decursul anului 2014, fără a fi încheiate acorduri adiţionale spre majorare cu suma de 831 900 lei la contractul nr. 15/03 din 31.12.2013 şi cu suma de 41 000 lei la contractul nr. 15/04 din 31.12.2013.

Cedarea obiectelor câştigate subantreprenorilor, precum şi executarea lucrărilor în lipsa acordurilor adiţionale la contractele de finanţare conduc la asumarea responsabilităţilor pentru lucrările executate de terţi, la ratarea veniturilor corespunzătoare şi neobţinerii surselor băneşti.

Recomandări:

- *a participa permanent, asigurând câştigul, la licitaţiile propuse pentru lucrările finanţate din fondul rutier;*
- *a exclude cazurile de cedare a obiectelor câştigate de întreprindere subantreprenorilor;*
- *a asigura încheierea acordurilor adiţionale legate de modificările planului de finanţare pe parcursul anului, în baza deciziilor Consiliului Municipal Bălţi;*
- *a examina posibilităţile de atragere a clienţilor pentru executarea lucrărilor şi prestarea serviciilor în baza contractelor directe.*

Referitor la scopurile controlului din ***p.*** **2.8**. Controlul cu privire la îndeplinirea de către ÎM DRCD Bălţi a masurilor respective conform rezultatelor auditurilor (controalelor) anterioare.

Lista controalelor precedente, efectuate la ÎM DRCD Bălţi:

De către Serviciul audit intern din cadrul Primăriei municipiului Bălţi a fost desfăşurată misiunea de audit cu titlul „Evaluarea factorilor care influenţează utilizarea eficientă a resurselor şi buna gestionare a patrimoniului public cu identificarea rezervelor de îmbunătăţire a managementului acestuia" în perioada 25.02.2014 – 30.04.2014. În rezultatul misiunii de audit au fost oferite 21 recomandări pentru implementarea cărora, de către întreprindere a fost aprobat şi prezentat un plan de acţiuni cu termene de realizare stabiliţi.

În rezultatul examinării informaţiilor prezentate şi verificărilor ulterioare s-a constatat că au fost implementate 15 recomandări, iar 6 recomandări nu au fost implementate.

Motivele prezentate privind neimplementarea a 6 recomandări de audit nu sunt convingătoare şi demonstrează nerespectarea angajamentelor şi sarcinilor stabilite, cît şi iresponsabilitatea persoanelor responsabile de implementare.

Menţionăm, că implementarea integrală a recomandărilor oferite în cadrul misiunii de audit precedente ar fi contribuit la înlăturarea deplină a disfuncţionalităţilor, la diminuarea riscurilor constatate şi la îmbunătăţirea sistemului de management financiar şi control al întreprinderii.

Lista documentelor solicitate, care nu s-au prezentat pentru control

În procesul auditării, de către ÎM DRCD Bălţi au fost prezentate toate documentele solicitate.

Concluzii

Prezentul Raport de audit intern a fost elaborat reieşind din scopurile şi sarcinile misiunii de audit, planul misiunii de audit, în baza constatărilor în urma colectării şi analizei informaţiei şi intervenţiei la faţa locului. Toate constatările efectuate au la bază probe de audit realizate prin teste, interviuri, observări fizice.

Constatările formulate, prezintă punctele slabe şi deficienţele majore identificate în procesul planificării lucrărilor de reparaţii a drumurilor, elaborării proceselor verbale de recepţie a lucrărilor executate finanţate din buget, procesul de comunicare şi coordonare între subdiviziunile-secţiile întreprinderii, între întrepridere – Fondator, care au condiţionat:

- casarea neîntemeiată a bunurilor în sumă de **19 459,25 lei** în lipsa normelor aprobate de perisabilitate naturală;
- neînregistrarea în contabilitate a bunului imobil Clădirea de producere din str. Ştefan cel Mare 191 cu suprafaţa de 152, 45 m² la valoarea iniţială de 0 lei;
- majorarea costurilor mărfurilor achiziţionate de la persoane fizice cu suma impozitului pe venit, a contribuţiilor şi primelor în anul 2014 cu **17 523,36 lei** şi în semestrul 1 al anului 2015 cu **12 831,82 lei**;
- majorarea costurilor serviciilor prestate de persoane fizice cu suma impozitului pe venit, a contribuţiilor şi primelor în anul 2014 cu **17 095 lei;**
- diminuarea profitului întreprinderii cu **109 275,41 lei** prin risipirea resurselor umane, materiale şi tehnice la executarea neargumentată, fără indicaţii scrise din partea Primăriei, a lucrărilor de înlăturare a defectelor;
- nereflectarea la trecerea în cont a TVA în sumă de **269 625,84 lei** din cauza atribuirii incorecte, la contul 123 „mijloace fixe" a componentelor pentru semafoare la denaturarea valorii obiectelor de semafoare și a informaţiilor privind disponibilul de mijloace fixe.
- casarea nejustificată a produselor petroliere în sumă de **1808,87 lei** fără a ţine cont de cantitatea de combustibil rămasă în rezervorul mijloacelor de transport;
- înregistrarea creanţelor cu termen de prescripţie expirat, din anul 2011 în sumă de **62 565,70 lei;**
- existenţa riscului de neîncasare a mijloacelor băneşti în sumă de **204 960,50 lei**, aferente agenţilor economici la care sunt înaintate acţiuni în judecată;
- majorarea costului mixturii de beton asfaltic produs cu **31 476 lei** în cazul înlocuirii materialelor;
- neînregistrarea veniturilor aferente anului 2014 în valoare de **808 263 lei**, care au fost înregistrate în anul 2015, cu denaturarea rezultatelor economico-financiare ale ambelor perioade de gestiune, anul 2014 şi respectiv anul 2015.

La întreprindere nu sunt aprobate proceduri la fiecare etapă de control intern la planificarea, executarea, monitorizarea şi raportarea activităţii desfăşurate.

Unitatea auditată are obligaţia de a întocmi Planul de acţiuni privind implementarea recomandărilor şi de a raporta şi argumenta Serviciului de audit intern stadiul de executare al acestuia.